

131829

NOVICE

1 GLASNIK SLOVENSKEGA ETNOLOŠKEGA DRUŠTVA

BULLETIN OF SLOVENE ETHNOLOGICAL SOCIETY

UDK 39/497-12//05/

GLASNIK SED LETO 18/1978.ŠT. 1 – STR. 1–24 28 32 LJUBLJANA, JUNIJ 1978

Glasnik Slovenskega etnološkega društva
Glasilo Slovenskega etnološkega društva, zanj odgovoren:
Duša Krnel—Umek, predsednica
Izhaja štirikrat letno, naklada 600 izvodov
Tehnična izvedba — Koštomaj
Glavni in odgovorni urednik: Janez Bogataj

Člani uredništva:

dr. Zmaga Kumer

Marija Stanonik (lektorica slovenskih prispevkov)

Mojca Ravnik

Zmago Šmitek

Marko Terseglav

Anka Novak

Inja Jugovec (Študentska rubrika)

Damjan Ovsec (Stiki z javnostjo)

Naslov uredništva: Filozofska fakulteta, Aškerčeva 12,

61000 Ljubljana, telefon: 22-121, int. 335

Posamezna številka stane: 10 din

Tekoči račun: 50100-678-44338

Fotografije in risbe po želji vračamo, rokopisov ne vračamo!

Za vsebino prispevkov odgovarjajo avtorji sami!

Številko sta sofinancirali Raziskovalna skupnost Slovenije in
Kulturna skupnost Slovenije

Redakcija zaključena 25. 2. 1978

Po mnenju Republiškega komiteja za kulturo (št. 4210-27/78) šteje Glasnik SED med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena Zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

Člani SED do 31. 3. 1978:

77. Valič Katra, Ljubljana
78. Gnilšak Ida, Radovljica
79. Berce Vesna, Kočevje
80. Čeplak Ralf, Ljubljana

Slika na naslovni strani: Koline v Orešju št. 16 na Bizeljskem. Etnološka fototeka Posavskega muzeja v Brežicah, foto Boris Mravlje, 1978.

Slika na zadnji strani: „Koline in vino, to radost nam bo vlilo!“ Posnetek je iz etnološke fototeke Pokrajinskega muzeja v Ptuju. Preslikano iz originala, ki ga hranijo lastniki na Rodnem vrhu. Fotografirano 1959.

NAČRTOVANJE KADROV V ETNOLOŠKI STROKI

Vprašanje kadrov je bilo med slovenskimi etnologi že večkrat načeto. O tem je govora npr. v Glasniku SED 11/1970 (št. 1, str. 6). V poročilu o delu Oddelka za etnologijo je rečeno, da bo z naraščanjem števila diplomantov, potrebno odpirati nova delovna mesta za etnologue. Nasproti tej zahtevi navaja Zmaga Kumer v isti številki Glasnika podatke o prostih delovnih mestih v pokrajinskih muzejih, ki pa niso zasedena. O želji po reševanju tega problema govori tudi ustanovitev komisije za kadre na zboru slovenskih etnologov leta 1973 (Glasnik SED 14/1973, št. 1, str. 7).

Leta 1975 je prevzelo skrb za kadre novoustanovljeno Slovensko etnološko društvo. Ob zbiranju poročil o etnološkem delu v Sloveniji smo v začetku l. 1976 vprašali ustanove, ali mislijo zaposliti etnologa. Odgovorilo je 11 ustanov in na podlagi njihovih podatkov je bil nastavljen etnolog v Pokrajinskem muzeju v Mariboru še istega leta.

Na skupščini SED je bila izvoljena junija 1977 šestčlanska skupina iz predstavnikov ustanov (SEM, ISN, PZE, zavod za spom. varstvo, pokrajinski muzej) in študentov, ki naj bi skrbela za načrtovanje kadrov. Člani skupine so najprej zbrali podatke o možnostih za zaposlitev etnologov v različnih organizacijah združenega dela. Na naslednjem sestanku, ki so se ga udeležili mlajši diplomirani etnologi, absolventi in študentje, je bil sestavljen pregled s podatki, kje bi se posamezniki želeli zaposliti. S tem je bil prvi del naloge opravljen. Predvidevali smo, da bo o tem govor na sestanku o „Smernicah“ (novembra 1977) in dogovorjeno je bilo, da bo posvetovanje o etnologiji in sodobni slovenski družbi v Brežicah podlaga za nadaljnjo razpravo o vprašanju kadrov.

Priložena razpredelnica daje pregled ustanov in odgovorov, ki smo jih zbrali leta 1976 in 1977. Ustanove bi lahko razdelili v naslednji skupini: A:1. osrednje etnološke ustanove v Ljubljani (SEM, ISN, PZE), 2. pokrajinski muzeji, 3. zavodi za spomeniško varstvo; B:4. muzeji NOB in drugih strok, 5. raziskovalni inštituti drugih strok, 6. področje urbanizma, turizma, komunikacij ipd.

Možnosti, kjer bi se etnologi lahko zaposlili, je načeloma veliko. Postavlja se vprašanje, kje so vzroki, da je ostalo v preteklosti toliko možnosti neizkoriščenih in ali so pogoji za izkoriščanje teh možnosti v prihodnje?

Kot odgovor na prvi del vprašanja bi mogli navesti naslednje: vzroke je potrebno najprej iskati v teoretični in metodološki usmeritvi stroke v preteklosti, kar je sumarno prikazano v začetku „Smernic“ (Glasnik SED 17/1977, št. 4, str. 45); poleg tega se je začelo poučevanje etnologije na univerzi razmeroma pozno, šele po drugi vojni, kar gotovo ni bilo brez posledic za rast vede. Nadaljni vzrok je še premajhna skrb za načrtno usmerjanje kadrov v preteklosti. Tako je ostalo še danes več pokrajinskih muzejev in zavodov brez etnologa, kar gotovo ni dobro niti z vidika stroke, niti z vidika družbenih potreb.

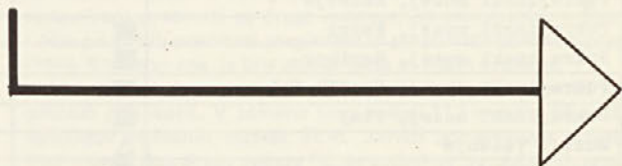
Na drugi del vprašanja, ki se nanaša predvsem na ustanove, kjer se etnologi dosedaj niso zaposlovali (skupina B), bi lahko odgovorili pritrdilno. Topografski način raziskav, pri katerih je v ospredju človek in njegov način življenja v tem stoletju, daje številne možnosti za interdisciplinarne raziskave in naj bi dal rezultate, ki bi bili zanimivi tudi z vidika družbene stvarnosti. K osvetljevanju teh vprašanj naj bi doprineslo tudi posvetovanje v Brežicah.

Z načrtovanjem kadrov je povezana še vzgoja in izobraževanje etnologov med študijem. Posebno skrb bo potrebno še naprej posvečati učnemu programu in ga ustrezno dopolnjevati. Študentje naj bi dobili čim širšo metodološko in metodično podlago za svoje delo in spoznali naj bi čim več oblik etnološkega dela v različnih ustanovah. Počitniške prakse in naloge naj bi bile vključene v raziskovalne programe, ki tečejo v okviru naše stroke, še bolj kot dosedaj.

Potrebo po načrtnem zaposlovanju etnologov so spoznali tudi v drugih republikah, zato je bil eden od sklepov zadnje seje koordinacijskega odbora ZEDJ decembra 1977, da skrbi za to področje posebna komisija, ki jo sestavljajo delegati iz posameznih republik.

Duša Krnel — Umek

Pregled delovnih mest je sestavil Janez Bogataj na osnovi podatkov, ki sta jih za Kadrovsko komisijo SED zbrali Marija Makarovič in Anka Novak.

DRUŠTVENE NOVICE

SESTANEK SED O MUZEJIH NA PROSTEM 9. 2. 1978

Četrtekov društven sestanek je bil namenjen razpravi o slovenskem deležu pri „izgradnji jugoslovanskega etnoparka na področju geografskega centra Jugoslavije“. V Sarajevu je bilo 23. in 24. 1. 1978 pripravljeno posvetovanje o tem vprašanju. Organizator je bil iniciativni odbor in Zemaljski muzej BiH v Sarajevu.

Zanimiva in sproščena razprava je tekla v dveh smereh. V prvi so bili udeleženci mnenja, da smo Slovenci romantični čas reševanja arhitekturnih spomenikov ljudskega stavbarstva po vzoru švedskega Skansna že zamudili. V Slovenskem etnografskem muzeju je bilo v povojnih letih več poskusov, da bi to idejo uresničili, vendar se zaradi objektivnih razlogov to ni zgodilo.

Druga smer razprave je tekla o spomeniškem varstvu. Zadnja leta se vse bolj uveljavlja težnja, da bi skrb za ohranitev arhitekturnih spomenikov vključili v urbanistično ureditev Slovenije. Taka oblika ohranjanja je ustrežnejša, ker stavbna dediščina ni iztrgana iz svojega okolja. Več o tem je v Glasniku SED (17/1977, št. 1 in 2).

Končna ugotovitev prisotnih je bila, da se strinjajo s postavitvijo muzeja na prostem, kar predstavlja obliko stalne muzejske razstave, vendar to ne pomeni reševanja stavbne dediščine z vidika spomeniškega varstva.

Duša Krnel — Umek

PO 2616/83

Ustanova	1978	1979	1980	1981	1982	Naslednje obdobje
ISN SAZU, Ljubljana		□ □				→ □
GNS ISN, Ljubljana	□					
SEM, Ljubljana	□	□ □ □				
SEM - Goričane						→ □
Belokranjski muzej, Metlika			□			
Muzeji Radovljanske občine	○					
Delavski muzej, Ravne	□					
Dolenjski muzej, Novo mesto	□	→ □				
Posavski muzej, Brežice	□					
Gorenjski muzej, Kranj	■					
Goriški muzej, grad Kromberk	■	□	→ □			
Loški muzej, Škofja Loka	■					
Tolminska muz. zbirka	■					
Narodopisni muzej, Ribnica	○					
Mestni muzej, Idrija	△					
Kraška muz. zbirka, Postojna	□	→ □				
Muzej, Kamnik			□			
Pokrajinski muzej, Celje	■					
Pokrajinski muzej, Kočevje						
Pokrajinski muzej, Koper	■					
Pokrajinski muzej, Maribor	■					
Pokrajinski muzej, Murska Sobota	■					
Pokrajinski muzej, Ptuj	■					
Muzej, Velenje	△					
Zavod SRS za spom. varstvo, Ljubljana	■					
Ljubljanski regionalni zavod za spom. v.	■ □					
ZZSV, Celje	□					
ZZSV, Kranj			□			
ZZSV, Maribor	■	┌			→ □	
ZZSV, Piran	□					
ZZSV, Nova Gorica	■					
Muzej ljudske revolucije, Ljubljana	△					
Muzej NOB, Celje	△					
Muzej NOB, Maribor	△					
Oddelek NOB, Cerkno	△					
Mestni muzej, Ljubljana	○					
Tehniški muzej Slovenije, Ljubljana	○					
Pomorski muzej, Piran	□					
Slov. šolski muzej, Ljubljana	○					
Gledališki muzej Slovenije, Ljubljana	△					
Zemljepisni muzej, Ljubljana	△					
Arhitekturni muzej, Ljubljana		┌				→ □
Železarski muzej, Jesenice	△					
Inštitut za narodnostna vprašanja Ljubljana	○					
Inštitut za zgodovino delavskega gibanja, Ljubljana	○					
Urbanistični inštitut SRS	△					
Glavna združna zveza SRS						
Gospodarska zbornica SRS	?					
Turistična zveza SRS						
DOM-eksport, Ljubljana						
RTV, Ljubljana						

LEGENDA:

- - Delovno mesto (prosto, sistemizirano)
- ┌→□ - Delovno mesto načrtovano v določenem obdobju
- - Delovno mesto v tem ali naslednjem letu
- - Delovno mesto(a) že zasedeno
- - Delovno mesto ni predvideno
- △ - Nismo dobili odgovora (podatkov)
- ? - Vprašanje dolgoročnega načrtovanja

KRONIKA

Sodelavci Glasnika slovenskega etnološkega društva smo na eni svojih sej sklenili, da mora društveno glasilo, še bolj kot doslej, opravljati nalogo informatorja. Domenili smo se, da razširimo in kritično obogatimo rubriko s poročili in novicami. Dva člana uredniškega odbora bosta za to rubriko tudi odgovorna. Kronika in kritika pa bosta nujno še naprej nepopolni, če bosta gradivo zbirala samo dva človeka; zato uredniški odbor Glasnika prosi vse etnološke ustanove, posameznike v njih, skupine in vse, ki se kakorkoli srečujejo z etnologijo, da nam redno poročajo o pomembnejših dogodkih v zvezi s stroko in v njej. Zaželjeno je, da bi Glasnik vnaprej obveščal in objavljaj sprotna, sveža poročila o razstavah, prireditvah, oddajah, filmih, publikacijah, predavanjih, obiskih, posvetovanjih, o terenskem delu in novih odkritjih, o napredku ter uveljavljanju etnologije, o za nas zanimivih dogodkih v drugih društvih, o raznih folklornih prireditvah itd. Veseli bomo tudi poročil (lahko kritičnih, prizadetih, s srcem pisanih) o prireditvah, ki niso neposredno povezane s stroko, pa se vam zdi, da bi etnologi morali vedeti zanje (razni festivali, množične prireditve, sejmi, veselice, zbori krajanov ipd.). Včasih bo šlo samo za poročilce, tako da bomo o dogajanju obveščeni, včasih pa bodo (po vaši presoji) ta poročila ocenjujoča in kritična.

Tako obveščanje naj bi potekalo stalno, ne pa samo občasno ob izjemnih in najvidnejših dogodkih in razstavah.

Vodstva ustanov in inštitutov zato naproša, da nam priskočijo na pomoč s tem, da po dogovoru zadolžijo človeka, ki bo skrbel za poročanje ter vabiva k najširšemu sodelovanju.

Mojca Ravnik in Marko Terseglav

POROČILA USTANOV

O DELU V LETU 1977
UDK 06.05 : 39 „1977“

SLOVENSKI ETNOGRAFSKI MUZEJ, LJUBLJANA — SEM si še nadalje prizadeva, da bi izpolnil eno svojih najosnovnejših nalog in uredil depoje v uršulinskem samostanu v Škofji Loki. V letu 1977 je bilo tu opravljenih več vzdrževalnih del, med katerimi je bilo posebno zahtevno prekritje strehe nad novo pridobljenim delom samostana. Z lastno angažiranostjo in vsakoletnimi skromnimi denarnimi sredstvi je muzej doslej postopoma uredil 40 prostorov (skupaj cca 1500 m²), katere pa bi nujno morali opremiti s primernimi omarami in policami. Selitev muzejskih predmetov iz Ljubljane v Škofjo Loko je v glavnem končana; v letu 1977 smo s podstrešja muzejske stavbe v Ljubljani preselili v Škofjo Loko še okoli 3.000 drobnih predmetov. Vsi predmeti, razen večjih kosov pohištva in orodja pa čakajo na opremo deportskih prostorov in dokončno ureditev.

V tem letu smo povečali muzejske zbirke za 946 predmetov. Največ (740) smo jih odkupili v Posotelju vzporedno s pripravami

za razstavo „Titov rojstni kraj“. Med najpomembnejše nove pridobitve prištevamo celotno hišno opremo s pohištvom, tekstilom, drobnim inventarjem, posodjem in keramiko, s predmeti iz gospodarstva ter staro krušno pečjo (skupaj 505 predmetov), kar smo vse kupili kot zapuščino v hiši v Bistrici ob Sotli, potem ko je tam umrla zadnja lastnica. S tem odkupom se nam je privkrat posrečilo, da predmetov nismo ločili od celote, ki sestavlja človekovo okolje, ampak smo dokumentirali primer kompleksne stanovanjske kulture v določenem kraju in času. Vsi predmeti kot celota so pomemben kulturni spomenik. Lepa pridobitev iz Posotelja je tudi kovaška delavnica z nakovalom, velikim usnjenim mehom, z orodjem in nekaterimi izdelki. Od drugih predmetov s tega območja naj navedemo še statve, kamnite možnarje, pletene omare — shrambe za meso, zbirko pletarskih in lončarskih izdelkov ter predmete iz gospodarstva, (plug, jarmi, motike, cepci). — Muzej je povezan s Carinarnico na Jesenicah in je preko nje dobil 69 etnoloških predmetov. Za našo izvenevropsko zbirko smo kupili 46 predmetov, 35 pa smo jih dobili v dar. Med darovi sta dve manjši zbirki himalajskih odprav na Makalu in Kangaččen iz leta 1973—1974, med nakupi pa je zbirka predmetov iz Indije (sari iz batika, vezena pastirska bluza, skoraj celoten nakit pastirjev in nekaj religioznih predmetov).

V preparatorski in konservatorski muzejski delavnici so bili preparirani in po potrebi restavrirani vsi predmeti za razstavo „Titov rojstni kraj“, precej tudi za etnološko zbirko na Brionih in za razstavo gostiln. Poleg tega so bili očiščeni in deloma tudi restavrirani predmeti za druge razstave, ob selitvi zbirke v Škofjo Loko pa so bili predmeti pregledani in po potrebi ponovno preparirani. Konservirana je bila zbirka lecta in malih kruhkov.

V knjižnici smo pridobili 494 novih knjig, zvezkov in periodičnih publikacij. V zameno smo poslali 117 izvodov SE in 391 katalogov občasnih razstav SEM. Zaradi pomanjkanja prostora smo morali skoraj vso zalogo SE in vodnikov po občasnih razstavah preseliti v Škofjo Loko. Dopolnjevali smo hemeroteko ter poskušali ustreči številnim obiskovalcem knjižnice.

Med notranjim muzejskim delom naj omenimo še inventarizacijo 270 predmetov ter delo v arhivskem oddelku. Stvarna kartoteka terenskih zapiskov se je povečala za 1190 kartotečnih listov, duplikati pa so bili vloženi v krajevno kartoteko. Ob pripravah za razstavo ljudske umetnosti je bilo izdelanih okoli 400 dokumentacijskih enot, fototeka se je povečala za blizu 200 fotografij, negativov smo pridobili 1750, barvnih diapozitivov pa 350. Pomembna pridobitev je 200 diapozitivov predmetov z razstave „Predkolumbovska umetnost starega Peruja“.

V tem letu smo imeli 11 občasnih razstav. Sami smo pripravili štiri: „Način življenja idrijskih rudarjev“ (v Idriji), „Slovenska ljudska umetnost iz zbirke SEM“ (v Ljubljani, v Prištini in v Titogradu), „Veznine na Slovenskem“ (v Sežani in Novi Gorici), „Kulture nevrščanih“ (v Goričanah). Razstavo „Titov rojstni kraj“ (v Zagrebu in v Ljubljani) smo pripravili skupaj z Etnografskim muzejem v Zagrebu. Muzej Gornje Šlezije iz Bytoma na Poljskem je gostoval z razstavo „Leseni predmeti v ljudski kulturi Šlezije“ (v Ljubljani), EM iz Beograda je razstavljal kovinsko opremo in posodje (v Ljubljani), Goriški muzej je gostoval z razstavo „Gora“ (v Podsmreki), v okviru meddržavne kulturne konvencije Jugoslavija — Venezuela smo dobili razstavo „Indijanci Amazonke z ozemlja Venezuele“, v okviru sodelovanja med ZAMTES in Latinskoameriškim inštitutom iz Rima pa smo dobili razstavo „Predkolumbovska umetnost Peruja“ (obe v Goričanah). Sodelovali smo pri razstavi obrti v Slovenj Gradcu.

Izreden uspeh sta imeli razstavi „Titov rojstni kraj“ in „Predkolumbovska umetnost Peruja“. Za ti dve razstavi ter za razstavo z ozemlja Venezuele smo izdali obsežnejše tiskane kataloge, za druge pa krajša ciklostirana pojasnila. Naše razstave je obiskalo skupaj 84.116 obiskovalcev. Po razstavah so imeli naši kustusi 205 vodstev, nekatere razstave (zlasti v Goričanah) pa smo spremljali tudi z diapozitivi in predavanji. V pripravi so razstave „Gostilne na Slovenskem“, „Slovenska ljudska umetnost“, „Lesene obrti v Sloveniji“ in „Vzajemna pomoč na vasi“.

Poudariti moramo, da muzej ob vsaki večji razstavi, ki jo pripravi, pridobi precej predmetov in fotografij, obsežnejše terenske, arhivske in druge študijske zapiske ter razno spremno gradivo. Razstava je skoraj edina prilika za nakup etnoloških predmetov, kajti problem namenskih sredstev za odkupe še ni rešen, čeprav muzej vseskozi poudarja to potrebo in prosi za denar.

Poleg raziskovalnega dela ob razstavah potekajo še nekatere druge raziskave, ki so povezane bodisi s proučevanjem muzejskih zbirk ali s pisanjem razprav za strokovne pbublikacije. V tem letu smo pripravili in dali v tisk 29. številko SE. Sodelovali smo pri Etnološki enciklopediji slovenskih narodov, ki bo izšla pri Sovjetski akademiji znanosti v Moskvi.

Muzej sodeluje z nekaterimi pokrajinskimi muzeji v Sloveniji, z etnografskimi muzeji v drugih republikah, s PZE za etnologijo, z Zavodom za šolstvo in z mnogimi šolami. 9 študentov PZE za etnologijo in 3 dijaki srednjih šol so bili na obvezni praksi v muzeju. Aktivno smo sodelovali pri muzejski skupnosti, ki je pripravljala in vsklajevala vrsto samoupravnih aktov. Posebna akcija je potekala ob pripravah za skupni jugoslovanski etnološki muzej na Brionih. V razmeroma kratkem času se nam je posrečilo zbrati in konservirati 125 reprezentančnih slovenskih etnoloških predmetov.

Delo muzeja pa so spremljale tudi določene težave, med katerimi je bil na prvem mestu delovni in finančni načrt, za katerega je bila pogodba s finanserji podpisana šele v decembru, namesto v začetku leta. Tudi problem Muljave je ostal nerešen. Zatika se pri načrtih in administrativnih poslih, kot so prepisi lastništva in drugi pravni predpisi. Za sanacijo gradu v Goričanah bi rabili velika finančna sredstva, katerih nimamo; v Podsmreki ogroža stavbo in povzroča večno škodo bližnji kamnolom. Delo v depozitih v Škofji Loki zavira pomanjkanje opreme, za potrebe in načrtovane varnostne naprave v naših zbirkah prav tako nismo dobili potrebnega denarja.

Muzej bolj in bolj občuti potrebo po primerni lastni zgradbi, kajti v sedanjih razmerah so vse rešitve osnovnih muzejskih nalog (zbiranje in urejanje gradiva, čuvanje in razstavljanje predmetov) močno ovirane. Nekateri pomembni oddelki muzeja (npr. arhivski oddelki) nimajo nobenih prostorskih in drugih možnosti za prepotrebno ureditev.

Fanci Šarf

INŠTITUT ZA SLOVENSKO NARODOPISJE SAZU, LJUBLJANA — Sekcija za ljudsko slovstvo je nadaljevala s pripravo Kazala pravičnih tipov slovenskih pravljic po AT 1961. V prvi, začasni obliki je delo pripeljalo do konca honorarna sodelavka A. Štrubelj. Skupno število slovenskih tipov pravljic po AT se je povečalo na 519, vendar prav gotovo še ni dokončno. Da je to pomembna številka, pokaže primerjava s številom italijanskih pravičnih tipov, ki jih je po dosedanjih rezultatih 612 (prim. poročilo v Letopisu SAZU za l. 1977), vendar na znatno večjem ozemlju kot je slovensko. — Podobno se je nadaljevala pred leti začeta, nato pretrgana in lani obnovljena akcija načrtnega pridobivanja pripovednega in drugega slovstvenega gradiva. S pomočjo študentov etnologije je bilo ekscerpiranih vsega skupaj 2406 slovstvenih enot, in sicer v Slovenskem šolskem muzeju (šolske kronike in predvojna šolska glasila) in v NUK iz 31 časopisov. Nekaj gradiva so posredovali tudi posamezniki. — Izrednega pomena je tudi pridobitev zbirke ljudskih ugank (1602), ki jih je po tiskanih virih nabral Ljubomir—Andrej Lisac in jih je sekcija do nadaljnjega prevzela v hrambo. — Na terenu je M. Matičetov nadaljeval svoje delo med Rezijani, vendar ne v Reziji, ampak v njihovih začasni bivališčih v obmorskih letoviščih, kjer je naletel na primere pisanja v rezijanskem narečju, o čemer je temeljiteje poročal v tržaški reviji Dan.

Raziskovalno delo v sekciji za ljudske šege in igre je teklo v več smereh, Helena Ložar—Podlogar je z anketo zbrano gradivo o ženitovanjskih šegah na Koroškem (vsega 10.762 odgovorov) dopolnjevala z delom na terenu in z izpisovanjem ustreznih podatkov iz tiskanih virov (Carinthia I, Vaterländische Blätter, Slavlin idr.), ki jih je bilo treba kritično prepresti in izločiti problematične. Prav tako je prepisala za svojo témo upoštevajoče odlomke z magnetofonskih trakov GNS. Za ziljsko svatbo so izpisani podatki vse od 18. stol. dalje. — Zbrane podatke o maskah na Slovenskem je nosilec naloge N. Kuret prenesel na kartice in jih razvrstil po posebni shemi, kar je omogočilo začetek izdelave tematskih zemljevidov. V načrtu je publikacija, ki bo vsebovala vseh 24 predvidenih zemljevidov s podatki in komentarji. Doslej jih je izdelanih 11. — V teku je tudi raziskava današnjih študentskih šeg na Slovenskem. — N. Kuret je tudi intenzivno nadaljeval izpisovanje slovenskega narodopisnega gradiva v treh nahajališčih zunaj slovenskih meja. V t.i. Pogačnikovi zbirki („Sammlung Valentin Pogatschnigg“) v Deželnem muzeju v Celovcu je evidentiranih 162 enot, v „Ferkovem arhivu“ v Štajerskem narodopisnem muzeju v Gradcu pa 71. Podatki iz t.i. Gøthove serije (zbirka odgovorov na vprašanja nadvojde Janeza o Slovenski Štajerski v drugi polovici 19. stoletja) v Štajerskem deželnem arhivu v Gradcu še niso dokončno izčrpani, saj je gradivo zbrano za 510 krajev, doslej pa je bilo pregledano le za 98. — Drabosnjakov arhiv se je l. 1977 pomnožil za šest števil in sedaj znaša 189 enot. Posebno dragoceni pridobitvi sta dva prepisa Drobošnjakovega Pasijona (1841, 1854).

Sekcija za materialno kulturo v oskrbi T. Cevca je nadaljevala evidentiranje, popis in dokumentiranje več občasno naseljenih drvarskih, oglarskih in pastirskih koč v okolici Železnikov, na Starem vrhu nad Šofjo Loko, v Kamniški Bistrici, Kranjski gori, Ratečah, na Jezerskem, na planini Za skalo in v okolici Kobjelave na Krasu. S pomočjo zunanjih sodelavcev — arhitektov je bilo arhitektonsko dokumentiranih nekaj občasno obljudenih bivališč, tako npr. drvarska koča v Gačah nad Selško dolino, planšarska koča na nižji planini Pokrovci na Pokljuki, planšarska koča na Velem polju v Julijskih Alpah, „pristaja“ v Vrsnem v Soči ter drvarska koča v Kamniški Bistrici. Zrisanih je bilo 111 listov načrtov in risb. Urejena je bila tudi zaostala fotodokumentacija z več kot 700 posnetki pastirskih in planšarskih koč iz Kamniških in Julijskih Alp. Zunanja sodelavka M. Fister je ekscerpirala etnološko gradivo iz Planinskega vestnika (okrog 600 ekscerptov). — S pomočjo vprašalnice je sekcija za materialno kulturo zbrala številne podatke o bivalni kulturi sezonskih gozdnih delavcev z vsega slovenskega ozemlja. Na 60 razposlanih vprašalnic je odgovorilo nekaj nad polovico anketiranih gozdnih gospodarstev. Prejeto gradivo še ni dokončno obdelano, delno so bila nekatera spoznanja zajeta v enciklopedičnem pregledu o stavbah na Slovenskem (za zbornik Etnologija južnih Slovanov).

Knjižnica se je letos povečala za 674 enot. Bibliotekarka S. Zemljič—Golob je nadaljevala stvarni katalog iz knjig in revij, sodelovala pri sestavi Biltena o novih knjigah na etnološkem področju in začela urejati knjižnico B. Orla.

Strokovno sodelovanje: 2. posvetovanja slovenskih etnologov 27. maja l. 1977 na Rožniku so se udeležili vsi sodelavci ISN, prav tako so bili vsi razen N. Kureta navzoči na 24. kongresu jugoslovanskih folkloristov v Piranu od 3.—6. sept. 1977. M. Matičetov, T. Cevc in M. Stanonik so sodelovali na njem tudi s svojimi referati. Ob tej priliki je M. Matičetov kot konzulent za ljudsko prozo razpravljal s kolegi iz skopskega Inštituta za folklor o vprašanih katalogizacije in vključevanja makedonskih ljudskih pravljic v mednarodni znanstveni obtok. Kot član Medakademijskega odbora za jugoslovanske ljudske stvaritve se je udeležil dveh sej tega odbora v Beogradu. Član medakademijskega odbora za raziskovanje ljudske življenja in šeg narodov in narodnosti Jugoslavije je N. Kuret, ki je k sodelovanju pritegnil zunanjega sodelavca A. Baša, da je prevzel uredništvo za slovenski del publikacije Etnologija južnih Slovanov (v seriji Etnografija slovenskih narodov pri Akademiji nauk SSSR). — N. Kuret je na prošnjo Inštituta za literaturo SAZU prevzel za Literarni leksikon v obnavljeno gesla: Duhovna drama in Ljudska igra. — T. Cevc je bil od 26. 11. do 1. 12. 1977 gost Etnološkega seminarja in njegovega inštituta (Volkskunde Seminar, Institut fur Volkskunde) v Zurichu. — H. Ložar—Podlogar je kot sodelavka mednarodne narodopisne bibliografije poslala redakciji v Feiburg 127 listkov s podatki o slovenskih etnoloških objavah. Kot predstavnica slovenske nacionalne redakcije za „Demos“ pa je za 17 letnik pripravila 12, S. Zemljič—Golob pa 5 referatov. — M. Stanonik je strokovno in organizacijsko sodelovala pri raziskovalni témi Slovensko narodnoosvobodilno pesništvo 1941—1945 na PZE za slavistiko na Filozofski fakulteti. Za SBL je na prošnjo njegovega uredništva pripravila prispevek o V. Urbasu (1831—1900), njegovo etnološko, slavistično in pedagoško delo pa predstavila tudi za objavo v strokovnem časopisu. Kot članica uredniškega odbora je sodelovala pri GSED in lektorirala (slovenske) prispevke za to glasilo. Sodelovala je tudi z Muzejskim društvom v Žireh, Loškim muzejem v Škofji Loki in RTV Ljubljana. Od 18.—31. julija 1977 se je udeležila 6. mednarodnega seminarja za lužiški jezik in kulturo v Budišinu (NDR), kjer je med drugim navezala tudi strokovne stike s sodelavci Inštituta za serbski ludospyt.

V letu 1977 je opravljalo obvezno študentsko prakso 17 študentov s PZE za etnologijo, in sicer po eden v sekciji za materialno kulturo in v sekciji za ljudske šege in igre, 15 pa v sekciji za ljudsko slovstvo, od teh jih je 11 sodelovalo pri ekscerpiranju gradiva, 4 pa so bili na terenski praksi v Žireh. Njim se je pridružil tudi 6 študentov arhitekture. Vseh teh 17 študentov je imela na skrbi M. Stanonik.

Najpomembnejša prireditve mednarodnega pomena in značaja v organizaciji ISN je bila v letu 1977 skupna uredniška konferenca revije „Demos“, ki je bila v Ljubljani od 5.—9. sept. 1977. Udeležili so se je predstavniki uredništev iz NDR, SZ, Poljske, Českoslovaške, Madžarske, Romunije, Bolgarije, in posameznih jugoslovanskih republik, razen iz Črne gore in s Kosova.

Za tisk je bila končana redakcija Traditiones 5/1976 in od ustreznih organov SAZU sprejet za tisk rokopis Glasbena folklor Prlekije, pesmi, I. J. Dravca. Končane so tudi priprave za drugo izdajo Grafenauerjeve Lepe Vide. ISN je imel tudi več strokovnih obiskov iz tujine in domovine.

Marija Stanonik

GLASBENO NARODOPISNA SEKCIJA INŠTITUTA ZA SLOV. NARODOPISJE SAZU, LJUBLJANA — A) DELO PRI RAZISKOVALNIH NALOGAH

1. TERENSKA RAZISKAVE Z ZBIRANJEM GRADIVA NA DOSLEJ NERAZISKANIH PODROČJIH: SLOVENSKA KOROŠKA, JUŽNO POHORJE, GORA NAD VIPAVSKO DOLINO (P-618/6635-77)

a) Med Slovenci na avstrijskem Koroškem so sodelavci sekcije v januarju dokončali delo v Ziljski dolini, ki je spadalo še v nalogo za 1976, in sicer predvsem v vaseh Zahomec, Dole pri Šmohorju in Blače; (2 sodelavca po 5 terenskih dni).

V marcu se je delo nadaljevalo s štirimi sodelavci vzhodno od ceste Trbiž — Beljak v 13 naseljih od Brnce do Malošč in v okolici Baškega jezera do Št. Jakoba in Rožu. V decembru je 5 sodelavcev raziskovalo ozemlje med Dravo in Vrbskim jezerom v 11 naseljih s središčem v Bilčovsu. Skupno je bilo opravljenih 59 terenskih dni, in zbrano 331 glasbenih enot ter veliko podatkov v zvezi s petjem, glasbilo, plesom, šegami itn. s preko 25 urami magnetofonskih posnetkov. — 3. julija so štirje sodelavci snemali filmsko in zvočno šego štehanja in prvega reja v Blačah.

b) Na Južnem Pohorju se je nadaljevalo zbiranje gradiva v širši okolici Vitanja. V 11 terenskih dnevih je bilo zbrano 144 glasbenih enot ter 160 enot podatkov o plesih, petju, svatbi, bedenju pri mrliču, godcih, glasbilih in šegah, zvezanih z glasbo, poleg starejše rkp. pesmarice.

c) Gora nad Vipavsko dolino. Delo, začeto l. 1976, je bilo l. 1977 dokončano. Ostalo je še eno dogovorjeno snemanje fantovskega petja, potem bo izdelan elaborat o preteklem in sedanjem stanju ljudskega pesemskega izročila na tem razmeroma izoliranem hribovskem področju.

2. TRANSKRIPCije Z ANALIZO, KLASIFIKACIJO IN KATALOGIZACIJO PESEMSKEGA GRADIVA TER DRUGA DOKUMENTACIJA (P-618/6636-77)

a) L. 1976 začeto delo za dokumentacijo neobjavljenega rokopisnega gradiva iz zbirke raznih zapisovalcev v zapuščinah K. Štreklja in J. Glonarja se je nadaljevalo in v glavnem dokončalo. Obdelano je bilo še 57 rkp. zbirke s 1976 neobjavljenimi enotami, tako da znaša v 152 zbirkah to število 5286 enot. Izdelan je rkp. osnutek s 1350 stranmi za katalogiziranje tega gradiva v 4 kartotekah. Treba je le še izvesti precej zamudno vsebinsko klasifikacijo po pesemskih tipih, ki je bila zaenkrat napravljena za 414 enot.

b) Dr. Z. Kumer je kot glavna urednica sodelovala pri 6. snopiču bibliografije, ki je izšel v decembru: Jahresbibliographie der Volksballadenforschung. Annual Bibliography of Folk Ballad Research. 6, 1976. Hrsg. von der S.I.E.F. Kommission für Volksdichtung... durch Zmaga Kumer in Zusammenarbeit mit Rolf Wilh. Brednich und Jürgen Dittmar, Ljubljana 1977, 61 str.

c) Začeto je bilo delo na podrobni analizi melodičnega gradiva v zapisih S. Vraza zaradi njegovih pomot pri identifikaciji napevov, ki so — večinoma brez podložnega besedila — bili pristavljeni v veliko primerih k napačnim besedilom. Obdelano je zaenkrat 50 od skupno 158 napevov, s pomočjo melodičnih tabel za vsak metrični model posebej.

č) Nadaljeval se je sistematični pregled raznih Ms. v rokopisnem oddelku NUK glede na morebitno gradivo lj. pesmi. Za sekcijo je bilo prekopirano ali izpisano gradivo iz Ms. 451, 670, 689, 713, 781 in 1048. Posebno važna sta Ms. 478 in 479 z gradivom iz Korytkove zapuščine, ki še ni bilo sistematično obdelano in bo zanj potrebna podrobnejša analiza.

3. PRIPRAVA STROKOVNIH ŠTUDIJSKIH IN OBSEŽNEJŠIH STROKOVNIH IN ZNANSTVENIH PUBLIKACIJ (P-618/6637-77).

a) Končno je bil dokončan in oddan za tisk rokopis za 2. knjigo korpusa „Slovenske ljudske pesmi“, ki obsega legende in balade s socialno-kritično vsebino. To delo je deloma zavrlo pravo pri študiju in redakciji gradiva z 3. knjigo, ki obsega v celoti 78 pesemskih tipov. Zaenkrat je obdelano od predvidenih 30 v tem letu le 10 tipov.

b) M. Ramovš je za ANTOLOGIJO SLOV. LJUDSKIH PLESOV izdelal 250 strani tipkopisa s koreografskim opisom 110 plesov, ki jih bodo dopolnjevali zapisi v labanotaciji. V prvi polovici 1978 bo delo oddano v tisk, za kar bo treba še izdelati obširnejšo uvodno študijo.

c) Z. Kumer je do začetka oktobra dokončala rokopis za pri-

ročnik ETNOMUZIKOLOGIJA z ok. 360 tipkanih strani in ga oddala v tisk. Delo bo v založbi PZE za muzikologijo Filozofske fakultete v Ljubljani izšlo predvidoma v februarju 1978.

B) DELO SEKCIJE, KI NI OBSEŽENO V RAZISKOVALNIH NALOGAH

1. ENODNEVNA TERENSKA SNEMANJA na posebna vabila ali ob posebnih priložnostih so obsegala 19 terenskih ekskurzij posameznih sodelavcev v razne kraje in dve snemanji v Ljubljani (iz Vučje vasi pri Ljutomeru): Krašnji vrh; Čerov log pri Šentjerneju, Račna pri Čušperku, Čušperk; Piršovo v Tuh. dolini, Vrhpolje pri Kamniku, Hrib nad Ribčami (Moravče); Ludranski vrh pri Črni; Žiri, Šentjošt pri Horjulu; Tomaž pri Ormožu; Grad v Prekmurju. Skupno je bilo ob tem delu posneto 459 temeljnih enot.

Druga terenska pota so obsegala predvsem strokovno svetovanje in obenem študijsko potovanje M. Ramovša pri TV—snemanju ljudskih plesov oz. lokalnih folklornih skupin na sev.—vzhodnem Štajerskem in Pomurju.

2. UDELEŽBA NA ZNANSTVENIH KONGRESIH, SIMPOZIJIH IPD.

a) Kongresa Zveze društev jugoslov. folkloristov v Piranu (3.—6. 10. so se udeležili vsi strokovni delavci sekcije. Z referati so sodelovali: J. Strajnar (Ljudska glasba na Krasu), Z. Kumer (Socialno-kritično v slov. ljudski pesmi), M. Terseglav (Odsev socialnega porekla zapisovalcev v njihovem delu), V. Vodušek (O sodobnih nalogah folkloristike).

b) Zasedanja mednarodne študijske skupine IFMC za ljudska glasbila na Poljskem (12.—16. 9.) sta se udeležila dr. Z. Kumer in J. Strajnar (z referatom „La relation entre la technique instrumentale et la musique populaire“)

c) Mednarodnega simpozija o evropskih srednjeveških baladah v Odense na Danskem 21.—23. nov. se je udeležila Z. Kumer z referatom „Zur Frage der mittelalterlichen Tradition der slowenischen Balladen u. ihrer Stellung innerhalb der europäischen Überlieferung“.

č) 8. Seminarium ethnomusicologicum, Smolenice (ČSSR): od 13.—17. 6.: J. Strajnar z referatom „Veröffentlichung der Volksmusik in Theorie u. Praxis“.

d) Poleg tega je prisostvovala (na stroške prireditelja) Z. Kumer na 5. mednarodnem simpoziju za raziskavo zgodovinskih virov ljudske glasbe v Seggau (Avstrija, 9.—14. 5.); M. Terseglav pa se je udeležil kongresa Slov. slavističnega društva na Bledu (28.—30. 5.).

3. ŠTUDIJSKA POTOVANJA:

Asistent M. Terseglav je bil od 9.—23. 9. na študijskem obisku etnoloških in etnomuzikoloških ustanov v Bratislavi in Brnu — Z. Kumer je prisostvoval kot povabljeni gost Festivalu ljudske glasbe v Vychodni na Slovaškem (1.—4. 7.).

4. INTERNO ŠTUDIJSKO IN DOKUMENTACIJSKO DELO:

Poleg priprave kongresnih referatov (gl. pod 2) je posebej omeniti še: za „Etnologijo južnih Slovanov“ članka o slov. ljudski glasbi (Z. Kumer) in o slov. ljudskih plesih (M. Ramovš); presnemavanje glasbnega gradiva s posnetkov drugih ustanov ali posameznikov za arhiv sekcije in obratno (J. Strajnar); podrobno evidentiranje temeljnih posnetkov sekcije v letih 1970—1972 (od št. GNI 30.672—33.667) z ustrežno označbo trakov in kazalk na odtisne terenske zapiskne (V. Vodušek); glasbena oprema z zvočnimi posnetki za razstavo SEM „Titov rojstni kraj“ in spremno besedilo za gramofonsko ploščo „Helidon“ ženskega vok. okteta z Obirskega (J. Strajnar).

Naglasiti je treba, da se obračajo na sekcijo v velikem številu za informacije, navsete in gradivo skladatelji, režiserji gledališč, vodje folklornih plesnih skupin, študenti muzikologije, ki imajo seminarske naloge s tega področja, drugi posamezniki itn. ter so posamezni sodelavci (predvsem M. Ramovš, J. Strajnar, V. Vodušek) precej časovno obremenjeni s takim delom, ki je sekciji honorirano lahko le s strani večjih ustanov.

5. RADIJSKE ODDAJE:

Sodelavci sekcije še izza časa bivšega GNI sodelujejo z RTV—Ljubljana pri oddajah za cikel „Slovenske zemlje in pesmi in besedi“, ki spadajo med najbolj poslušane v Sloveniji. S sezono 1977/78 je sekcija sklenila pogodbo z Glasbenim programom RTV—Ljubljana, da prispeva uradno po dve oddaji mesečno skozi vse leto, za kar dobi honorar le sekcija in ne več posamezni sodelavci. V letu 1977 so prispevali sodelavci oz. sekcija skupno 19 takih oddaj.

PZE ZA ETNOLOGIJO NA FILOZOFSKI FAKULTETI V LJUBLJANI — V štud. letu 1977/78 je pričel veljati novi učni načrt za etnologijo. Študij etnologije pod A traja štiri leta in vsebuje naslednje predmete: etnologija Slovencev in drugih jugoslovanskih narodov (od 1. do 4. letnika), seminarske vaje (od 2. do 4. letnika), etnologija Evrope (v 2. letniku), etnologija neevropskih etničnih skupin (v 3. in 4. letniku), obča etnologija (v 1. letniku), proseminarske vaje (v 1. letniku), muzeologija in konservatorstvo (v 3. letniku), nemški (ital. ali madž.) jezik (v 1. in 2. letniku), slovenski jezik (v 3. in 4. letniku), 2 izbirna predmeta (v 3. letniku). Izbirni predmeti so arhivistika, politična ekonomija, slovenska dialektologija in statistika. Razen tega je potrebno v vsakem semestru od 2. do 4. letnika prebrati po deset del obveznega čtiva iz slovenske etnologije, opraviti štiri desetdnevne prakse (2 terenski, spomeniškovarstveno in muzejsko) in napisati proseminarsko (v 2. letniku), seminarsko (v 3. letniku) in diplomsko nalogo. Študij etnologije konča študent z zagovorom diplomske naloge in A dipl. izpitom.

Študij etnologije pod B traja 2 ali 3 leta in vsebuje naslednje predmete: etnologija Slovencev in drugih jug. narodov (v 1. in 2. letniku), seminarske vaje (v 2. letniku), etnologija Evrope (v 2. letniku), etnologija neev. etničnih skupin (v 1. in 2. letniku), obča etnologija in proseminarske vaje (v 1. letniku). V 2. in 3. letniku je potrebno prebrati še obvezno čtivo in napisati proseminarsko in seminarsko nalogo. Po 2. letniku je B diplomski izpit.

Čeprav vsebinske spremembe v okviru predavanj, vaj, nalog in praks potekajo že vrsto let, pa bo o bistvenem premiku mogoče govoriti šele z uresničitvijo enopredmetnega študija etnologije, ki bo omogočal uvedbo nekaterih novih etnoloških in drugih specialnih predmetov.

Na podiplomskem študiju, ki traja 2 leti je mogoče vpisati smer etnologija Slovencev. Predmeti so naslednji: slovenska etnologija, temelji etnološke znanstvene teorije, razvoj etnologije v Evropi in konsultacije ob magistrskem delu.

V štud. letu 1977/78 se je vpisalo na etnologijo 116 rednih študentov in 6 študentov ob delu. V 1. letnik se je vpisalo 57 (14 pod A), v 2. letnik 32 (8 pod A), v 3. letnik 27 (8 pod A) in v 4. letnik 6 študentov. V koledarskem letu 1977 je diplomiralo 5 študentov: Branka Berce, Zvona Ciglič—Šalamun, Silvester Gaberček, Irena Kundič in Zora Žagar.

Počitniška praksa je potekala na PZE za etnologijo v okviru raziskovalnih nalog Vitanje (9), Galjevica (1) in raziskave stanovaljske kulture tobačnih delavk v Ljubljani (18). Pod mentorstvom sodelavcev PZE in s sodelovanjem ustanov so potekale prakse v: Dolenjskem muzeju v Novem mestu (4), Posavskem muzeju v Brežicah (10) in Inštitutu za raziskovanje krasa — Kraški muzejski zbirki v Postojni (1). Študentje so opravljali prakso še v naslednjih ustanovah: v Inštitutu za slovensko narodopisje SAZU (19), v Pokrajinskih muzejih Ptuj (7) in Maribor (2), po eden v Pokrajinskih muzejih Kočevje in Koper, Loškem muzeju v Škofji Loki, Gorenjskem muzeju v Kranju in Posavskem muzeju v Brežicah.

V zameno za ekskurzijo poljskih študentov po Sloveniji 1976 je odšlo od 14. do 25. 4. 1977 na ekskurzijo na Poljsko 14 študentov in sodelavcev. Žal zamenjava ni izpolnila pričakovanih niti v strokovnem niti v organizacijskem smislu.

Februarja je bil gost naše PZE docent na beograjskem oddelku za etnologijo dr. Nikola Pavković, ki je predaval o preučevanju verskih sekt v Vojvodini in družbene kulture v Šumadiji. Oktobra je predaval o stanju poljske etnologije profesor s Katedre Etnografii v Poznanju dr. Józef Burszta. V začetku novembra so bili pri nas na ekskurziji študentje beograjske etnologije. Čeprav za ekskurzije lahko rečemo, da so manj uspela oblika sodelovanja in izmenjave, pa so gostovanja učiteljev z jugoslovanskih in evropskih univerz vedno zanimiva in poučna in bi jih morali tudi v prihodnje vsaj toliko gojiti še naprej.

Raziskovalno delo poteka tudi letos v okviru večletnih raziskovalnih nalog Etnološke topografije slovenskega etničnega ozemlja in Slovenske etnološke bibliografije.

Sodelavci PZE so aktivno sodelovali v izvršnem odboru SED in pri Glasniku in se udeleževali strokovnega republiškega posvetovanja na Rožniku, ter zveznih v Novem Pazarju in Piranu.

Duša Krnel—Umek

ETNOLOŠKI ODDELEK PRI GORENJSKEM MUZEJU V KRANJU — V letu 1977 je obsegalo terensko delo etnologa skupaj osemindvajset delovnih dni.

V prizadevanjih, da bi dopolnili in vsebinsko razširili dosežena raziskovanja ljudske kulture in načina življenja v Gornjesavski

dolini, je etnolog nadaljeval s terenskim delom v Ratečah in na Srednjem vrhu. S področja materialne kulture je bilo dopolnjeno gradivo o poljedelstvu, vrtičkarstvu, nabiralništvu, turizmu, prehrani, tehničnem znanju in delovnih šegah, zbrano je bilo dragoceno izročilo o načinu življenja rateških rudarjev v rudniku v Rablju. V Ratečah so bila opravljena tudi sondažna raziskovanja o lokalnih skupnostih, fantovskih in deklških skupnostih, združbah odraslih, društvi. Zbrano gradivo bo seveda treba bolj ali manj še dopolniti z novimi informacijami.

V okviru akcije Arhitekturne meritve, je bila dokumentirana baročna kašča na Zg. Jezerskem, v teku je tudi dokumentacija renesančno-baročnega kmečkega dvorca na Golniku. S pomočjo novih vprašalnic je bilo opisno dokumentiranih tudi 10 že izmerjenih etnoloških objektov in sicer: 5 na področju kranjske, 3 na področju jeseniške in 2 na področju radovljiske občine. V sodelovanju z Inštitutom za slovensko narodopisje je bila dokumentirana tudi pastirska staja na Pokrovcu v Bohinju. S sodelovanjem etnologa iz novogoriškega muzeja Naška Križnarja, smo posneli drugi del filma o naseljih in arhitekturi v Gornjesavski dolini.

Etnolog se je nekaj dni mudil na potresnem območju v okolici Preddvora in sicer v vaseh: Hraše, Žabje, Sp. in Zg. Bela, Bašelj in Trstenik ter evidentiral etnološke predmete.

V letu 1977 je bilo delo usmerjeno v prvi vrsti na interno delo, na urejevanje depozitske zbirke (inventarizacija in kategorizacija predmetov). Pri tem delu je v okviru svoje redne prakse sodeloval tudi študent etnologije Janez Fajfar. Inventariziranih je bilo 480 predmetov, velika večina vseh inventariziranih predmetov pa je glede na njihovo pomembnost kategorizirana v troje skupin. Nadaljevali smo s fotografsko dokumentacijo zbirke. Prepariranih je bilo 216 etnoloških predmetov.

Interno delo je obsegalo tudi urejevanje terenskih zapiskov; del zbranega terenskega gradiva je bil po novi etnološki sistematiki urejen na 100 kartotečnih listih.

V zvezi s pripravami za postavitve stalne zbirke v Gorenjskem muzeju je bil izdelan osnutek scenarija za etnološki del razstave, ki ga je potrebno dopolniti z nekaterimi sicer še neraziskanimi področji (kultura in način življenja mestnega in delavskega življa). V prizadevanjih po povezovanju muzejske službe z amaterskimi dejavnostmi na terenu je etnolog sodeloval pri postavitvi razstave Besnica skozi čas, ki jo je pripravila Krajevna skupnost Besnica s sodelovanjem domačinov. Muzej je prispeval fotografsko gradivo, mentorstvo ter smiselno in oblikovno ureditev zbranega gradiva.

V okviru sodelovanja SED in Dopisne delovne univerze Univerzum je bil v Gorenjskem muzeju pripravljen scenarij — sinopsis za filmsko dokumentacijo planšarstva v Bohinju.

Muzej je omogočil svojemu etnologu, da se je udeležil dveh zveznih strokovnih srečanj: Kongresa EDJ v Novem Pazarju in Kongresa folkloristov Jugoslavije v Piranu.

Anka Novak

ZAVOD ZA SPOMENIŠKO VARSTVO V KRANJU — Zavod obsega ozemlje šestih občin: Domžale, Jesenice, Kamnik, Kranj, Radovljica in Trzin; evidentiranih je 3110 nepremičnih kulturnih spomenikov, od tega 1349 etnoloških.

Zavod nima zaposlenega konservatorja etnologa; zasedba tega delovnega področja je po srednjeročnem programu zavoda predvidena v obdobju 1975—1980.

Poleg redne spomeniškovarstvene zaščite etnoloških spomenikov (izdaja soglasij, mnenj ali predlogov za lokacijska in gradbena dovoljenja, — ing. arh. Štegl Bojan) so bila v letu 1977 izvršena tudi neposredna restavratska dela:

- restavriranje fresk v Kamni gorici, h. št. 47 in v Zgornji Radovni, h. št. 18 (restavtor Tone Marolt),
- pričetek tesarskih del na Liznekovi hiši v Kranjski gori (obnova ostrešja in kritine).

Dokumentacijsko gradivo (fotografije, risbe, načrti, ...) o arhitekturni kulturni dediščini ureja in vodi (za vsa konservatorska področja) konservator dokumentarist.

Fotografsko gradivo obsega 14.400 negativov (format 6 x 6 in 2,4 x 3,6 mm), 4000 barvnih diapozitivov, 590 risb in 282 arhitekturnih topografskih kartonov; gradivo je urejeno v pripadajočih krajevnih in tematskih kartotekah.

Vladimir K nific

LOŠKI MUZEJ, ŠKOFJA LOKA — Delovno področje Loškega muzeja v Škofji Loki obsega ozemlje nekdanjega loškega gospodstva: Loka z okolico, Sorško polje, Poljanska in Selška dolina. V muzeju je zaposlen en etnolog in ni nobenih možnosti za nastavitve še enega v letu 1978/79.

V zvezi z raziskovalno nalogo „Gorenja vas z okolico“, ki raziskuje način življenja in kulturo od srede 18. stol. do današnjih dni sta dva člana ekipe – etnologa na podlagi vprašalnice etnološke topografije ter z osebnimi, dodatnimi vprašanji preučevala kulturno podobo v krajih Dolenja in Gorenja Dobrava, Dobravšce, Todraž, Lajše, Trata in Sestranska vas. Vprašanih je bilo 40 ljudi v starosti od 25–90 let; v obdelavi sta imela 30 hiš. Ugotavljala sta stanje med obema vojnima in po II. svetovni vojni. Zgodovinar, ki sodeluje pri tej nalogi, je preučeval arhivsko gradivo – dokumentacijo iz k. 18. stol., 19. stol. in prve pol. 20. stol. na podlagi seznama fotokopij iz Münchenskega arhiva ter občinskega in župnijskega arhiva Trate in Gorenje vasi v ustanovah, ki hranijo to gradivo.

Opravljeni so bili terenski odkupi etnoloških predmetov in narejeni zapiski v krajih Škofja Loka, Suha, Hrib nad Zmencem, Staniše, Goropeke, Opale, Žirovski vrh nad Zalo in Davča.

Žal zbirki „Čipkarstvo“ in „Klobučarstvo“ še nista postavljeni zaradi tehničnih zadržkov. Malenkostne spremembe so v zbirki „Visoko pohištvo“.

V letu 1977 smo pridobili 355 predmetov. Od teh smo bili zlasti veseli sodarskega orodja, ki nam ga je delno prodal, delno daroval mojster Jože Homan iz Škofje Loke, in klobučarskega orodja, ki ga je daroval sin klobučarskega mojstra Jernej Tavčar iz Škofje Loke; drugi odkupljeni predmeti se nanašajo na poljedelstvo in živinorejo. Od pridobljenih fotografij naj omenimo le zanimive stare fotografije o sodarstvu, ki smo jih dobili v zameno za preslikane, in fotografske posnetke vseh faz dela pri kritju slamnate strehe.

Predmete, fotografije in zapiske smo urejali po etnološki sistematiki. Pridobljeni predmeti v letu 1977 so bili preparirani, opravljena pa je bila tudi preparacija vseh deponiranih panjskih končnic. Odbirali smo objave z etnološko tematiko za heme-roteko.

Izsledki raziskave o klobučarstvu čakajo na objavo v prihodnjih Loških razgledih, ker jim manjka še potek dela, ki ga bo možno opisati, ko bo zbirka postavljena.

Pregledali smo novodošlo arhivsko gradivo o klobučarstvu v Zgodovinskem arhivu Lj. – oddelek v Šk. Loki, v AS v Lj. pa smo iskali podatke o platnarstvu in barvarstvu.

Julija je bil na praksi študent I. letnika PZE za etnologijo, ki se je seznanil z notranjim muzejskim delom in delom na terenu.

V zvezi s sodelovanjem naj omenimo: izbor fotografij in podatkov za Tehniški muzej v Ljubljani za razstavo o sitarstvu in fotografiranje lesenih predmetov v zbirki „Poljedelstvo“, „Prehrana“, „Živinoreja“ in „Platnarstvo“ v zvezi s katalogom za Dublin (FAAG).

PROBLEMATIKA SKANSENA NA GRAJSKEM VRTU. V dnevnem časopisu in tudi na posvetovanju etnologov na Rožniku je bilo govora o skansenu, zato želim na kratko poročati o tem perečem problemu pri nas.

Ob preselitvi na loški grad leta 1959 je muzej dobil poleg grajske stavbe tudi zgornji del vrta. Še istega leta se je rodila ideja o loškem muzeju na prostem, ki je bil odprt 18. 12. 1962 v počastitev občinskega praznika. V skansenu so bili tega leta postavljeni naslednji objekti: Škoparjeva hiša, svinjak in kozolec iz Pušala, čebelnjak iz Bodovelj in vodnjak s Hotovelj. Leta 1963 so bili v skansenu vključeni naslednji objekti: mlin in senik iz Davče ter sušilnica iz Breznice. Naslednjega leta se je objektom pridružila še oglarska koliba iz Čabrač. Vse do leta 1970 je bil skansen oskrbovan in odprt za javnost. Medtem se je v skansnu zvrstilo več prireditev od Loških poletnih iger do vsakoletnega izseljenskega piknika. Organizatorji teh prireditev so vedno močneje posegali v skansen. Tako je Škoparjeva hiša rabila za gledališko garderobo, električno razdelilno omaro, skladiščni material. Razumljivo, da smo vse drobne predmete iz hiše odstranili in s tem je bila predstava notranjosti hiše močno okrnjena. Muzej je vse manj lahko odločal in vse bolj se je moral podrežati najrazličnejšim zahtevam. Višek so zunanji posegi dosegli leta 1973, ko je bilo navzlic nasprotovanju muzeja postavljeno betonsko prizorišče za enkratno praznovanje tisočletnice Loke in je bilo treba na občinski ukaz senik odstraniti in posekati drevje. S tem pa je bilo uničeno primerno okolje muzeja na prostem. Trošiti muzejska sredstva za vzdrževanje vrta in objektov je bilo nesmiselno, ker je Odbor za izseljenski piknik dajal vrt v najem za razne veselice in tudi zaračunaval najemnino. Iz leta v leto se je stanje slabšalo. Organizatorji so samovoljno napeljali v Škoparjevo hišo električno razsvetljavo in zamenjali starinsko ključavnico s sodobno. Kozolec je postal skladišče za mize, stole in reklamne table; čebelnjak in svinjak pa pravo smetišče za plastične kozarce, konzerve, embalažo od sadnih sokov in raznovrstnega papirja; oglarska koliba je preprosto izgnila. Vsekakor pa moramo prizna-

ti, da je odbor poskrbel in tudi plačal kritje slamnate strehe na Škoparci in popravilo peči. Vendar muzej na prostem svojemu prvotnemu namenu ne ustreza več, postal je prireditveni prostor. Vsa problematičnost izvira iz neurejenega lastništva, nihče nima upravljalne pravice. Zbor delavcev muzeja je na svoji seji v decembru l. 1977 sprejel predlog, da prevzame muzej na prostem z vrtno v svoje upravljanje in nadzor pod pogojem, da bo skansen odprt ob istem času kot muzejske zbirke in da bodo na tem prostoru samo občasne kulturne prireditve. O našem predlogu bodo razpravljali na seji SO Škofja Loka v januarju leta 1979.

Meta Sterle

MUZEJI RADOVLJIŠKE OBČINE (Čebelarski muzej, Linhartova soba in Šivčeva hiša v Radovljici, Kovaški muzej v Kropi, Spominski muzej talcev v Begunjah) so sredi leta 1977 zaposlili kustosa (podpisano), ki je v študijskem letu 1977/78 vpisana na PZE za etnologijo (dodatni študij). Nove nastavitve oz. delovna mesta v letu 1978/79 niso predvidene.

V čebelarskem muzeju so bili v letu 1977 inventarizirani predmeti, zbrani v preteklem letu na terenu oziroma podarjeni in odkupljeni.

Urejeni sta bili kartoteka in diateka panjskih končnic (urejanje dokumentacije se bo nadaljevalo v letu 1978).

Stalna zbirka je bila dopolnjena z eksponati iz depoja. Tehnično delo pomenita nova postavitve in zasteklitev panjskih končnic. Začeto je bilo delo za potujočo razstavo panjskih končnic, ki bo pripravljena v začetku leta 1978. Čebelarski muzej je z nekaj eksponati sodeloval na čebelarski razstavi na Reki, ki jo je pripravilo čebelarsko društvo z Reke.

Na mednarodnem čebelarskem simpoziju v Freiburgu je bil muzej predstavljen s poslikanimi panjskimi končnicami.

V okviru kulturno-propagandne dejavnosti navezujejo muzeji vsakoletne stike s turističnimi organizacijami in šolami.

Ida Gnišak

GORIŠKI MUZEJ, GRAD KROMBERK, NOVA GORICA – Goriški muzej ima sedež na gradu Kromberk v Novi Gorici. Muzej deluje na področju štirih primorskih občin – Nove Gorice, Tolmina, Ajdovščine in Sežane. V treh od petih muzejskih zbirk prevladuje etnološko gradivo in sicer: v Trenti, v Tolminu in v Štanjelu. V oddelku za etnologijo je zaposlen en etnolog.

Glavna terenska raziskava je potekala na področju krajevnih skupnosti Kambreškega in Liga (Kanalski Kolovrat). Manjše tematske raziskave pa so bile naslednje: Pustne šega v Drežnici in v beneških vaseh nad dolino Nadiže, Bičarstvo v Opatjem selu, Pirhi v Poljubinju, Praznih špargljev v Orehovljah.

Etnolog je sodeloval tudi pri projektih drugih etnol. ustanov: PZE za etnologijo (Galjevica – filmanje), GNI (Štehanje – filmanje), Gorenjski muzej (Gornjesavska dolina – filmanje), ISN (Meritve planšarskih objektov v Trenti).

Etnološki oddelek GM je v letu 1977 organiziral in pripravil naslednje razstave: VEZENINE NA SLOVENSKEM (gostujoča razstava SEM) v Sežani in v Novi Gorici, GORA – etnološka razstava Goriškega muzeja v SEM (Podsmreka), PRIKAZ DELOVANJA ETNOLOŠKEGA ODDELKA v skupinski razstavi ob 25 letnici GM v Novi Gorici, KANALSKI KOLOVRAT – prikaz ljudske kulture Kambreškega in Liga – v Galeriji v Kanalu.

Od zbirk sta redno delovali le trentarska in štanjelska, Kromberk, Tolmin in Vrsno so bili celo leto 1977 in so še danes v popotresni rekonstrukciji, tako da je GM pravzaprav brez lastnih prostorov za občasne razstave.

Medinstitucionalno sodelovanje je potekalo med GM in že omenjenimi ustanovami, etnolog pa je strokovno deloval v odborih SED, na Posvetovanju NAS na Rožniku in na 19. kongresu ZDFJ v Piranu.

Naško Križnar

GORIŠKI MUZEJ, MUZEJSKA ZBIRKA TOLMIN. Ima tri oddelke: etnološki, NOB oddelek in arheološki oddelek.

Njegovo delovno področje je široko, obsega ozemlje tolminske občine, ki je največja v Sloveniji ter pokrajinski po tipičnosti dokaj različna: Bovško, Kobariško, ožjo tolminsko kotlino, Baško grapo, Šentviško planoto, Trebušo. Vsako po svoje je zanimivo, bogato za etnologa in zgodovinarja.

Z letošnjim letom bo nastavljen nov sodelavec, saj se obeta veliko dela.

V preteklem letu je bila dejavnost okrnjena, ker smo zaradi potresa dve veliki sobi oddelka NOB odstopili gimnaziji za učilnici. Za prihodnost so nam obljubili še prvo nadstropje v gradu, kjer je muzej sedaj v pritličju. Tako bomo končno lahko razširili in lepše in boljše uredili muzejske zbirke. Predvsem želimo razširiti etnološko zbirko, ki zdaj gostuje le v dveh velikih sobah, kar je znatno premalo za število predmetov, ki jih imamo.

V preteklem letu smo imeli za obiske na voljo le stalno zbirko, za občasne razstave ni primernega prostora, čeprav bi Goriški muzej lahko večkrat prenesel k nam svoje razstave.

Ravnotako nam primanjkuje prostora za shrambo. Raziskovalno delo je bilo omejeno na zbiranje raznih podatkov na terenu, o šegah in navadah, o raznih dejavnostih v preteklosti.

Opaža se, da je vedno manj dobrih pripovedovalcev tudi na vaseh, kjer novi pogoji življenja in višji standard pospešeno prekrivajo staro. Čas teče naprej in prinaša novo, za etnologe zanimive spremembe, ker ljudstvo in njegov duh, njegova življenjska sila in ustvarjalnost ostanejo. Starih, originalnih predmetov je vedno manj, zasebnih zbiralec pa vedno več.

Vsi predmeti so vpisani v knjigo prihodov z imeni in opisom. Do pred nekaj leti smo vodili še posebej inventarno knjigo etnoloških predmetov. Tedaj smo začeli urejati kartoteko, ki je ostala nedokončana.

Shramba za predmete je polna in so nam potrebni še novi depoji, stiska našduši, gradivo se kopiči.

Povezani smo predvsem z Goriškim muzejem, sicer pa vsi čakamo na prostor in potem bo treba krepko zagrabiti za delo s sodelovanjem Goriškega muzeja.

Problemov je veliko in perečih. Upamo, da se bodo mikavne obljube za prihodnost kmalu uresničile in bo naša zbirka polno zaživela z novo ureditvijo in širšim razmahom s poudarkom na etnologiji, kakor zasluži lepa tolminska dežela z bogato tradicijo in zgodovino.

Marija Rutar

ETNOLOŠKI ODELEK POKRAJINSKEGA MUZEJA V KOPRU — Pokrajinski muzej deluje na ozemlju treh občin: Koper, Izola in Piran.

Mesto kustosa etnologa je bilo nezasedeno od leta 1970, 1. septembra 1977 pa ponovno zasedeno.

Glede na pomanjkanje razstavne površine za področje etnologije, se s preureditvijo in restavriranjem gotske hiše na Gramscijevem trgu v Kopru v okviru Medobčinskega zavoda za spomeniško varstvo Piran odpirajo možnosti za postopno ureditev in postavitve stalne etnološke zbirke. Pričetek obnovitvenih del bo v mesecu marcu 1978. V sodelovanju s člani Slovenskega etnološkega društva v Ljubljani bo potrebno izdelati koncept stalne razstavne zbirke.

Delo etnologa pripravnika je zaradi dolgotrajne neurejenosti v muzeju obsegalo predvsem urejanje etnološke kartoteke, fototeke in negativoteke. Gradivo za etnološko zbirko je bilo zbirano nesistematično. Večina tega gradiva tudi ni inventarizirana in je pomanjkljivo dokumentirano. Zaradi teh pomanjkljivosti je nujno potrebna reinventarizacija, ki je v prvi fazi že izdelana (popis predmetov iz dokumentacijskega gradiva).

Terensko delo je bilo usmerjeno predvsem na zbiranje fotodokumentacije in virov za strokovno delo. Poseben poudarek je na vasi Pregara z zaselki, ker je v naslednjih letih predvidena monografska obdelava te vasi.

Stekla je akcija snemanja ljudskega pesništva in pripovedništva v Slovenski Istri. Del te akcije je bil v mesecu decembru v preteklem letu že izveden s sodelovanjem Radia Študent iz Ljubljane (magnetofonski posnetki).

Etnolog je pripravil gradivo za snemanje 30 min. filma o pustnih šegah v Pregari. Snemanje je bilo 5. in 8. februarja v sodelovanju z RTV Koper in Radiom Študent iz Ljubljane.

V sodelovanju z Goriškim muzejem je predvidena večja etnološka raziskava Brkinov. Zbrano gradivo bo v obliki razstave predstavljeno javnosti (Nova Gorica, Koper), rezultati raziskave pa v skrajšani obliki podani v katalogu.

Etnolog sodeluje z etnološko sekcijo pri Obalnem klubu mladih raziskovalcev. Članici te sekcije sodelujeta pri topografskem delu v Dekanih s seminarsko nalogo: Družinska skupnost in delitev dela med njenimi člani.

Zvona Ciglič—Šalamun

POMORSKI MUZEJ „SERGEJ MAŠERA“, PIRAN — Muzej kljub prizadevanju in štipendiranju še nima nastavljenega etnologa. Deloma zato, ker med etnologi ni zanimanja za problema-

tiko, ki jo obdeluje naš muzej, deloma pa zato, ker je bil doslej z naše strani pogoj znanje italijanščine. Ta pogoj je odpadel, vendar se mora etnolog, ki bi bil nastavljen v muzeju, obvezati, da se bo italijanščino naučil, ker sta problema „ribištvo in solinarstvo“ popolnoma vezana na znanje italijanščine in še posebej na znanje tukajšnjega dialekta. Sami smo se v zadnjih dveh letih lotili nekaterih etnoloških tém iz našega zaledja. Poročila z ugotovitvami so izšla v Goriškem letniku 3 (Kraška vas Povir, primer simbioze med kopnim in morjem) in v Zborniku Slovensko morje in zaledje 1 (Senožeče, slovenska pomorska postojanka na kopnem).

Ker je celotno slovensko zaledje vezano na ladjedelništvo in pomorstvo s takšnimi témami, kot jih nakazujeta oba omenjena naslova, nujno potrebujemo etnologa z diplomom, da jih bo nadaljeval.

Miroslav Pahor

KRAŠKA MUZEJSKA ZBIRKA PRI INŠTITUTU ZA RAZISKOVANJE KRASA SAZU V POSTOJNI vključuje v svojem delu področje bivšega Notranjskega muzeja v Postojni. Etnologa tako v muzeju kot sedaj v zbirki ni bilo. Realnih možnosti za nastavitve v l. 1978 tudi ni, ker ni urejeno financiranje drugih občin (zaenkrat finansira muzejsko dejavnost samo Postojna). Tako v letu 1977 terenskih raziskav nismo opravljali, načrtujemo pa večjo akcijo v l. 1978 v povezavi s SEM. V muzeju imamo stalno etnološko razstavo z notranjskega podeželja. Na Pivki smo ob sodelovanju PZE priredili občasno razstavo „Stavbarstvo v življenju Orehovcev“, ki je rezultat terenskih del študenta M. Karbiča iz l. 1976, ki je razstavo tudi pripravil. Prirejena je tako, da jo bo mogoče posredovati še v drugih krajih.

Rado Gospodarič

DOLENJSKI MUZEJ, NOVO MESTO — V Dolenjskem muzeju sistemizirano mesto etnologa še ni zasedeno, pač je v načrtu, da ga v letu 1978 razpišemo.

V preteklem letu so se nadaljevala s sodelovanjem ekipe študentov-etnologov pod vodstvom Janeza Bogataja terenske raziskave mlinov in žag na Dolenjskem in bile končane z zadnjimi sicer še neraziskanimi področji Dolenjskih Toplic, Šentjerneja in Kostanjevice. Evidentiranih je bilo 79 objektov, pridobljenih 74 zapisov, 209 fotografij in 61 diapozitivov.

Muzej je pridobil na terenu več predmetov, v Novem mestu pa odkupil celotno Murnovo svečarsko in medicarsko delavnico. Zbirka obsega 533 kosov.

Razstav ni bilo. Stalne razstavne zbirke zaradi pomanjkanja prostorov muzej še nima. Zbirka je shranjena v dveh primernih depojih in tematsko urejena. Razstavne prostore bo muzej pridobil v sedanjih prostorih oddelka NOB ko bo dograjen novi oddelek NOB in ljudske revolucije.

Slavka Ložar

BELOKRANJSKI MUZEJ, METLIKA — Muzej zajema vse območje Bele krajine. Svojega etnologa nima in tudi v letih 1978/79 ni predvidena njegova nastavitve.

V letu 1977 ni bilo terenskih niti drugih raziskav.

V muzeju je bila leta 1976 na novo postavljena etnološka zbirka; občasnih in potujočih razstav v letu 1977 ni bilo. Vsi muzejski predmeti so urejeni in inventarizirani. Prav tako so urejeni depoji.

Jože Dular

POKRAJINSKI MUZEJ KOČEVJE — Delovno območje naše ga muzeja pokriva občino Kočevje in občino Ribnica ter krajevno skupnost Velike Lašče in Turjak. V muzeju je zaposlen en etnolog, možnosti za odpiranje novih delovnih mest zaradi pomanjkanja sredstev ni. Muzej evidentira etnološko gradivo na terenu ter ga odkupuje, kolikor mu sredstva to dovoljujejo. Zaradi pomanjkanja razstavnih prostorov gradivo ni razstavljeno, temveč je deponirano v muzeju ali pri zasebnikih, nad čimer se vodi evidenca. Prav tako ne prirejamo občasnih in potujočih razstav. Etnološka zbirka je inventarizirana (predmeti so opremljeni z inventarnimi številkami, vpisani v inventarno knjigo in inventarno kartoteko).

Pri raziskovalnih nalogah sodelujemo z etnološkim oddelkom na Filozofski fakulteti Ljubljani. V okviru etnološke študentske prakse bomo aprila l. 1978 organizirali terensko raziskovanje, da bomo dobili sistematičen pregled nad področjem, ki ga pokri-

vamo. To bo olajšalo vse nadaljnje strokovne in podrobne etnološke raziskave. Zaradi pomanjkanja sredstev taka akcija do sedaj še ni bila izvedena. Posledica tega je, da se etnološki material gubi, ker ga odkupujejo bodisi domači ali tuji zasebni zbiralci.

Anton Obranič

ETNOLOŠKI ODDELEK POKRAJINSKEGA MUZEJA V CELJU — Pokrajinski muzej v Celju deluje na območju osmih občin. Njegovo delovno področje obsega celotno Savinjsko dolino z delom Savinjskih Alp, Kozjansko ter del južnega Pohorja in del Zasavja: od Trojan na zahodu do Sotle na vzhodu. Severna meja poteka po mejah občin Velenje in Sl. Konjice, ki sta še sestavni del našega terena. Južna meja poteka po mejah občin Zagorje, Trbovlje, Hrastnik, Sevnica in Brežice. Za pokrivanje tega velikega področja je zaposlen v Pokrajinskem muzeju v Celju en etnolog.

V letu 1977 smo zbirali predmete v različnih krajih omenjenega ozemlja, kar sodi v okvir priprav za odprtje stalne zbirke v našem muzeju.

V ta okvir sodi tudi občasna razstava Zanimivosti iz etnološke zbirke — Lončarstvo, ki je bila odprta od 8. 11. do 17. 11. 1977 v Dostih Muzeja revolucije v Celju.

Dokumentacija bo urejena na podlagi zbirnega kartona. Na njem je v glavi prostor za geslo in kraj — nahajališče, spodaj in na drugi strani kartona pa so rubrike: fototeka, zapiski, risbe in diateka. Geselnik ima šestnajst glavnih gesel in več pomožnih za različna področja. Tako je sedaj že urejena fototeka, ker je bila ureditev le-te nujna.

Mislím, da bi bila nujna večja in ne samo občasna, povezanost med osrednjimi ustanovami in Pokrajinskim muzejem, ko nas katera od njih potrebuje. Dogaja se, da izverno za ekipo SEM, ki je delala na Kozjanskem (na našem področju!), šele tedaj ko je bila razstava že postavljena; čeprav smo bili ustno obveščeni, da bo ekipa delala na tem terenu in naj bi šel etnolog iz našega muzeja z njimi. SEM bi moral obvestiti muzej kdaj in kaj bo delal na našem področju, saj bi lahko sodelovali.

Vladimir Šlibar

POKRAJINSKI MUZEJ MARIBOR, ETNOLOŠKI ODDELEK — Delovno področje muzeja obsega Podravje, razen Ptuj in njegove okolice ter večino Pomurja. Na severu in zahodu ga omejuje državna meja, na jugu razvodnica med Dravo in Savinjo, na vzhodu pa črta z vključno kraji Majšperk — Cmurek — Strašje — Vurberg — Trnovska vas — Vitomarci — Gomila — Žihlava — dolina Ščavnice — Cmurek (Trate). Muzej zaobjema ozemlje osmih občin (Maribor, Slov. Bistrica, Slov. Konjice, Lenart, Radlje, Dravograd, Slovenj Gradec in Ravne).

V muzeju je zaposlen en etnolog in do nadaljnjega ni možnosti za nastavitve dodatnih delovnih moči, predvsem zaradi finančnega stanja ustanove.

Raziskovalno delo v letu 1977

V letu 1977 je bilo v prvem planu zbiranje podatkov za topografsko obdelavo naselja Duh na Ostrem vrhu. Deloma je bila pregledana župnijska kronika, matični listi ter nekaj arhivskega gradiva za navedeno naselje. Na Duhu je bilo opravljenih tudi pet dni terenskega dela. Zavedamo se, da je to občutno premalo, zato bo potrebno v prihodnje posvetiti čim več časa raziskovanju na terenu, kar pa je odvisno od finančnega položaja v ustanovi. Poleg tega se je začelo tudi z zbiranjem gradiva za obdelavo železničarske kolonije Studenci v Mariboru. Tudi tu je šlo prvenstveno le za temeljne podatke, ki so objavljeni v časopisu (Slovenski Gospodar, Marburger Zeitung) in za arhivske podatke.

Obe raziskavi se nadaljujeta še v letu 1978.

V letu 1977 je bila načrtovana občasna razstava o Življenju in delu gozdnih delavcev na Pohorju. Razstava naj bi bila v razstavnem salonu Rotovž od 24. junija dalje. Za navedeno temo je bilo zbranega že precej gradiva, narejen je bil idejni načrt in tudi pet dni terenskega dela je bilo namenjenega v navedeno akcijo. V grobem je bil napisan tudi katalog. Žal pa kljub obljubam muzej za razstavo ni dobil denarja do določenega datuma, tako smo morali razstavo preložiti za nedoločen čas. Naj navedem, da za to ne nosi krivde in odgovornosti ne kustos etnolog, niti ne uprava muzeja.

Interno delo:

Kustos etnolog je skrbel za stalno etnološko zbirko v muzeju. V njej je razstavljenih 533 predmetov. Zbirka je po konceptu

postavitev dokaj zastarela in je nujno potrebna preureditve. Tudi za to akcijo je že narejen idejni načrt. Preurejanje stalne zbirke pa je zelo zahtevna naloga, kajti prilagoditi se je treba prostoru (grajskemu ambientu), kjer zbirka stoji. V načrtu je tako le postopno preurejanje, kar pa je zopet odvisno od finančnih sredstev ustanove.

Inventariziranih in v inventarno knjigo vpisanih je 1685 predmetov. Razen 533, ki so v stalni zbirki, so vsi nameščeni v etnološkem depolu. Prostor za depole je premajhen, da bi lahko namestili vanj pregledno vse predmete. Julija je etnolog s pomočjo dveh praktikantk (študentk etnologije) depo uredil. Ker pa je bilo v preteklem letu odkupljenih 191 predmetov, je zopet nastala prostorska stiska. V prihodnje bo nujno pridobiti nove prostore za deponiranje, kar pa bo težko, saj ustreznih prostorov kratkoma ni.

Večina novopridobljenih predmetov je bila odkupljena od carinarice v Mariboru in Dravogradu. Pri teh odkupih pride do težav zaradi inventarizacije, saj za večji del predmetov ni mogoče ugotoviti ne provinence, niti ne starosti in funkcije.

V fototeki je trenutno urejenih in ustrezno dokumentiranih 1825 fotografij, ki so razvrščene po posameznih etnoloških področjih, ki jih zajema naš muzej. Negativoteka šteje 3878 črnobelih in barvnih negativov. Terenski arhiv vsebuje starejše gradivo s Pohorja in iz Prekmurja ter najnovejše gradivo Kozjaka, a še ni dokončno urejen.

Etnološki oddelek muzeja ima redne stike z Regionalnim zavodom za spomeniško varstvo Maribor, s PZE za etnologijo in SEM. Kustos etnolog se je sorazmerno redno udeleževal sestankov IOSED, udeležil pa se je tudi 24. kongresa SUFJ v Piranu od 3. do 7. oktobra 1977.

Tone Petek

POKRAJINSKI MUZEJ PTUJ — Delovno območje Pokrajinskega muzeja obsega občini Ptuj in Ormož (Ptujsko in Dravsko polje, Haloze ter južni del Slovenskih goric). Za delo na tem obširnem območju je nastavljen samo en kustos etnolog. Z etnologijo pa se ukvarja še dr. Štefka Cobej (tudi mr. etnologije), sedaj ravnatelj muzeja. V srednjeročnem obdobju ni predvidena nova namestitvev.

Na terenu smo predvsem zbirali predmete (okrog 800), od katerih je bilo prepariranih in inventariziranih 729 in tako pripravljenih za vključitev v novo etnološko zbirko, ki bo odprta v stavbi bivše grajske žitnice. Na stavbi, ki je na grajskem hribu, namenjena pa je v celoti etnologiji, se že več let opravljajo obnovitvena dela. V kletnih prostorih je na površini 1.200 m² urejena in dostopna publiki že od leta 1976 vinarska zbirka.

Že nekaj let zasledujemo in dokumentiramo sejme v Ptujju ter Ormožu, seveda pa tudi druge vsakoletne prireditve (kurentovanje in karneval v Ptujju ter karneval v Ormožu). Drugo terensko delo smo opravili v Halozah, kjer smo snemali pogovore o šegah in navadah (Velika Varnica), v Pavlovcih pri Ormožu smo snemali poroko in drugo. Oddelek sodeluje tudi v projektu Etnološka topografija slovenskega etničnega ozemlja z nalogo Etnološki oris Rodnega vrha. V prvi fazi, ki je tekla v letu 1977, so bili zbrani osnovni podatki o prebivalcih in njihovih dejavnostih, del arhivskega gradiva, zemljiško knjižni in katastrski podatki ter zapisi o Rodnem vrhu iz starejših časopisov. Pri terenskem delu na Rodnem vrhu je sodelovalo tudi pet študentk etnologije.

Dne 14. aprila 1977 je bila svečana otvoritev nove postavitve glasbene zbirke. Zavzema tri dvorane grajskega dvorišča, zastopana pa so kulturnozgodovinska glasbila, ljudska in izvenevropska. Glavni del razstavljenega je iz muzejskega fonda, nekaj je zbral prof. Drago Hasl, ki se je vrsto let načrtno ukvarjal z raziskovanjem glasbil in tudi posredoval, da je Dušan Kveder del svoje azijske in afriške glasbene zbirke podaril muzeju. Nekaj glasbil in dodatne opreme smo v zadnjem času pridobili še na terenu.

V letu 1977 smo začeli z urejanjem dokumentacije. Ker fond fotografij in negativov doslej še ni bil vpisan, smo začeli pri fotoarhivu. Pri tem delu pa močno pogrešamo enoten geselnik, o katerem smo že razpravljali na sestankih SED.

Etnolog je sodeloval na sestankih SED, medtem ko je bilo sodelovanje z drugimi sorodnimi ustanovami omejeno le na razgovore, konkretnih skupnih nalog, oziroma sodelovanj ni bilo.

V zadnjih letih opažamo v etnološkem življenju na Slovenskem spremembe, ki pozitivno vplivajo na etnološko delo: med njimi predvsem skupni dogovori o delu, seznanjanje o poteku in spoznanjih raziskovalnih nalog, vendar pa se posamezne ustanove premalo vključujejo v te skupne pogovore in načrte.

Majda Čeh

BIBLIOGRAFIJA

POKRAJINSKI MUZEJ, MURSKA SOBOTA — Delovno območje muzeja obsega Pomurje. Na severu in vzhodu ga omejuje avstrijsko-madžarska meja, na zahodu pa črta vključno s kraji: Gomila, Žihlava, Dolina Ščavnice, Cmurek...

Število zaposlenih etnologov: 1

Pokrajinski muzej v M. Soboti v bližnji prihodnosti ne predvideva nastavitve še enega etnologa.

Glavna naloga etnologa v pokrajinskem muzeju je slediti spremembam ljudske kulture na njegovem področju. Skromno odmerjena sredstva narekujejo možnost le osnovne evidence o stanju ljudske kulture.

V letu 1977 je raziskoval etnolog ljudsko kulturo in obrt: predvsem domove z črnihi kuhinjami in ognjišči. Izsledki o raziskovanju obrti in ljudske arhitekture bodo objavljeni v poljudnoznanstveni in strokovni literaturi.

Muzej ima razstavljeno stalno etnološko zbirko, zaenkrat v šestih razstavnih prostorih. Kustos je imel skozi celo leto strokovna vodstva po stalni razstavnih zbirkah.

Notranje delo muzeja poteka po muzejskih predpisih v Sloveniji. Nastavljene so vse knjige kartoteke in drugo arhivsko gradivo po Zakonu o muzejih v Sloveniji.

Premalo možnosti je bilo doslej za razširitev in strokovno postavitve etnološkega oddelka v muzeju in za razvoj etnološke publicistične dejavnosti na našem področju. Pokrajinski muzej v Murški Soboti se povezuje s sosednjimi pokrajinskimi muzeji v Sloveniji, v Avstriji in na Madžarskem.

Vlasta Koren

DELAVSKI MUZEJ, RAVNE NA KOROŠKEM je vključen kot samostojna delovna enota organizacije združenega dela v študijsko knjižnico Ravne na Koroškem.

Muzej je bil ustanovljen v l. 1952 in torišče njegovega dela se razteza po vsem nekdanjem slovenjegraškem okraju, večja skrb pa se usmerja polagoma na območje nekdanjega dela Koroške (t.j. SO Ravne na Kor.). Za delo na našem hribovitem svetu bi bil nujno potreben etnolog, ki bi moral marsikje zaorati v ledino.

Raziskovalno delo opravljajo zunanji sodelavci (dr. M. Makarovič). Na terenu Tople, Bistre, Šentanela, Strojne, Zelenbrega so vodili raziskave tudi študentje etnologije iz Ljubljane.

V našem muzeju so stalne zbirke tehničnih in etnoloških predmetov ter 9 objektov. Od l. 1976 dalje je v okviru muzeja še zbirka delavskega gibanja v Mežiški dolini. Občasnih ali potujočih razstav v letu 1977 ni bilo.

Naš muzej vodi glavno inventarno knjigo, vzporedno pa še kartotečne liste predmetov v dvojniki. (po abecedi in področjih predm.) — oboje pa je še v začetni fazi (pomanjkanje strokovnega kadra), vodimo tudi fototeko predmetov in objektov v muzeju in iz okolice (fototeka pomembnejših starih fotografij iz Mežiške doline).

Muzej ima svoj svet muzeja v katerem so zastopani predstavniki (delegati) iz gospodarskih organizacij, ki imajo svoje zbirke v muzeju. Sodelovanje s SED in njegovimi delovnimi skupinami zaradi pomanjkanja strokovnih moči ni mogoče.

Z vidika naše ustanove je v etnološkem življenju na Slovenskem pozitivno vse bolj živo publiciranje pomembnih etnoloških dogajanj v dnevnem in strokovnem časopisju. Vzgoja najširših plasti vsekakor pripomore, da so ljudje v tej smeri vse bolj zainteresirani in moralno prizadeti ob napakah, ki se pojavljajo v tem oziru na naših tleh.

Na naše delo v muzeju in na terenu negativno vpliva pomanjkanje etnologa ter prostorov in strokovnjakov za konservatorska in restavratorska dela.

Maks Dolinšek

UDK 016 : 39 „1976“

SLOVENSKA ETNOLOŠKA BIBLIOGRAFIJA ZA LETO 1976

Bibliografija je sestavljena iz gradiva, ki ga hranijo Bibliografski oddelek NUK v Ljubljani, knjižnice PZE za etnologijo, zgodovino in geografijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani, knjižnica ISN SAZU v Ljubljani, nekatere druge etnološke ustanove in posamezniki. Geslo „Recenzije“ ne objavljamo, čeprav se ocene in poročila tudi redno zbirajo. Vzroke za to odločitev smo navedli že v uvodu k bibliografiji za leto 1974.

V letu 1976 je bilo objavljenih 7 strokovnih ocen, vse v Glasniku SED.

KRATICE:

DE — Delavska enotnost, Ljubljana
 DL — Dolenjski list, Novo mesto
 DSJS — Demokratiški savez južnih Slavena (na Madžarskem)
 DZS — Državna založba Slovenije, Ljubljana
 ETSEO — Etnološka topografija slovenskega etničnega ozemlja
 GG — gozdno gospodarstvo
 GV — Geografski vestnik, Ljubljana
 il. — ilustracija(e), fotografija(e), risba(e)
 ISN — Inštitut za slovensko narodopisje, Ljubljana
 izbr. — izbral, izbrano (delo)
 izd. — izdaja, izdal
 JIS — Jezik in slovstvo, Ljubljana
 JKol — Jadranski koledar, Trst
 KF — Koroški fužinar, Ravne
 Kol MD — Koledar Mohorjeve družbe, Celje
 KUS — Kulturna skupnost
 NM — Nova Mladika, Ljubljana
 Novi T — Novi tednik, Celje
 NRazgl — Naši razgledi, Ljubljana
 NUK — Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana
 NŽ — Naša žena, Ljubljana
 OiD — Otrok in družina, Ljubljana
 OiZ — Otrok in zdravje, Ljubljana
 PČZ — Priroda, človek, zdravje, Ljubljana
 PDK — Primorski dnevnik, Trst
 PionL — Pionirski list, Ljubljana
 povz. — povzetek
 PV — Planinski vestnik, Ljubljana
 PZE — Pedagoško znanstvena enota
 SČ — Slovenski čebelar, Ljubljana
 SE — Slovenski etnograf, Ljubljana
 SED — Slovensko etnološko društvo, Ljubljana
 SEM — Slovenski etnografski muzej, Ljubljana
 SlovKol — Slovenski (izseljenski) koledar, Ljubljana
 SodK — Sodobno kmetijstvo, Ljubljana
 str. — stran(i)
 TIP — Teorija in praksa, Ljubljana
 TOZD — Temeljna organizacija združenega dela
 TurV — Turistični vestnik, Ljubljana
 ur. — uredil(i)
 ZČ — Zgodovinski časopis, Ljubljana
 ZdrV — Zdravstveni vestnik, Ljubljana
 zv. — zvezek

1. ETNOLOŠKA SISTEMATIKA

1.1. Materialna kultura

1.1.1. Splošno

1. HRASTAR France: Gospodarstvo in arhitektura triglavskih dolin. Listi 6/1976 (30.12), št. 29, 28–30.

1.1.3. Stavbarstvo

2. BARTEJLJ A(ndrej), SPLICAL J(ože): „Kjer bog roko ven moli.“ DL 27/1976 (8.1.), št. 1/2, str. 32 – (9.12.), št. 49, str. 32, il.
(O dolenskih gostilnah. Izhajalo v vsaki drugi številki.)
3. CEVC Tone, FISTER Peter, SEDEJ Ivan, ŠARF Fanči: 17. Stavbarstvo in stanovanjska oprema. ETSEO, Vprašalnica V, Ljubljana 1976, 25–110, il.
4. LESAR Ladislav: Samotne harfe na prepihu časa. Usoda slovenskega kozolca, svetovnega fenomena ljudskega stavbarstva. Dnevnik 25/1976 (14.11.), št. 311, str. 7, il.
5. NOVAK Anka: Planšarsko stavbarstvo v Bohinju. Snovanja 10/1976 (16.4.), št. 2, 26–30, il.
6. SEDEJ Ivan: Kmečko stavbarstvo na Slovenskem. TurV 24/1976, št. 4, 76–78, il.
7. SEDEJ IVAN: Ljudsko stavbarstvo na Gorenjskem. Snovanja 10/1976 (6.2.), št. 1, 3–8, il.
8. SEDEJ Ivan: Kmečka hiša na Slovenskem. Mladinska knjiga, zbirka Pelikan, Ljubljana 1976, (16) str., il. (Besedilo in il. tudi na ovitku.)
9. STANONIK Marija: Lednice v Žireh. Loški razgledi 23/1976, 109–116, il. Résumé. (O hladilnih prostorih.)

1.1.4. Notranja oprema

10. NOVAK Anka: Poslikano pohištvo na Gorenjskem. (Besedilo zloženke ob razstavi v Šivčevi hiši v Radovljici), 16.7.–31.8.1976, 2. str.
11. NOVAK Anka: Poslikano pohištvo na Gorenjskem. Etnološka razstava. Glas 29/1976 (6.8.), št. 61, str. 6, il.
12. ŠARF Fanči: Stanovanjska kultura idrijskih rudarjev ob prelomu stoletja. SE 17–18/1974–75 (izšlo 1976), 7–34, il., Zusammenfassung.

1.1.5. Poljedelstvo

13. AMBROŽIČ J(ože): Ličkanje ali majenje koruze. Glas 29/1976 (14.12.), št. 96, str. 7.
14. MAKAROVIC Marija: 1. Poljedelstvo. ETSEO, Vprašalnica I, Ljubljana 1976, 1–19.

1.1.6. Živinoreja

15. NOVAK Anka, CEVC Tone, KRIŽNAR Naško: 2. Živinoreja. ETSEO, Vprašalnica I, Ljubljana 1976, 21–81.
16. PERAT Janko: Planine umirajo počasi. Kmečki glas 33/1976 (14.1.), št. 2, str. 12; (11.8.), št. 32, str. 10.

1.1.7. Vrtnarstvo, vrtičkarstvo

17. VODUŠEK Valens: 3. Vrtnarstvo, ETSEO, Vprašalnica I, Ljubljana 1976, 83–96. (Z upoštevanjem osnutka Marije Makarovič.)

1.1.8. Sadjarstvo in vinogradništvo

18. BRAČIČ Vladimir: Viničarstvo. Gorice in vino, Pokrajinski muzej v Ptuj 1976, 73–87, il. (Zusammenfassung, Résumé).
19. COBELJ Štefka: Gorice in vino. Vinarska zbirka etnološkega oddelka Pokrajinskega muzeja, Ptuj 1976, 15. str., il. (Résumé).
20. COBELJ Štefka: Uvod. Gorice in vino, Pokrajinski muzej v Ptuj 1976, (1–12), il. (Zusammenfassung, Résumé).
21. ČEH Majda: Cepjarstvo in trsničarstvo. Gorice in vino, Pokrajinski muzej v Ptuj 1976, 46–53, (Zusammenfassung, Résumé).
22. ČUŠ Jožef: Viničarji. Pokrajinski muzej v Ptuj 1976, 88–112, il. (Zusammenfassung, Résumé).
23. KOREN Vlasta: 5. Vinogradništvo. ETSEO, Vprašalnica I, Ljubljana 1976, 111–128.
24. SKAZA Anton: Zgodovinski razvoj vinarstva na slovenskem in Štajerskem. Gorice in vino, Pokrajinski muzej v Ptuj 1976, 54–72, il. (Zusammenfassung, Résumé).
25. VODUŠEK Valens: 4. Sadjarstvo. ETSEO, Vprašalnica I, Ljubljana 1976, 97–109. (Z uporabo osnutka Marije Makarovič.)
26. ZUPANČIČ Ivo: Zgodovina vinogradništva na slovenskem Štajerskem. Gorice in vino, Pokrajinski muzej v Ptuj 1976, 1–32, il. (Zusammenfassung, Résumé).

1.1.9. Lov, ribolov

27. KRNEL—UMEK Duša, TERSEGLAV Marko: Morsko ribištvo. ETSEO, Vprašalnica II, Ljubljana 1976, 34–42.
28. ŠMITEK Zmago: 6. Lovstvo. ETSEO, Vprašalnica II, Ljubljana 1976, 1–17.
29. ŠMITEK Zmago, POČKAR Ivanka: 7. Ribištvo. ETSEO, Vprašalnica II, Ljubljana 1976, 19–33.

1.1.10. Nabiralništvo

30. POČKAR Ivanka: 8. Nabiralništvo. ETSEO, Vprašalnica II, Ljubljana 1976, 43–65.

1.1.11. Čebelarstvo

31. ČEH Majda: 9. Čebelarstvo. ETSEO, Vprašalnica II, Ljubljana 1976, 67–73.

1.1.12. Rokodelstvo in obrt

32. ČEH Majda: Vlakno in izdelek. Besedilo kataloga razstave v Razstavnem paviljonu Dušana Kvedra, Ptuj, marec 1976, (4–6). (Besedila prispevali tudi Štefka Cobelj in kolektiv Laboda, TOZD Delte iz Ptuja.)
33. DULAR Andrej: Poljanski pipar. Glasnik SED (16/1976, št. 2, str. 32).
34. KOZAR—MUKIČ Marija: Česanje perja na Gornjem Seniku. Narodni kalendar, izd. DSJS, Budimpešta (1975), str. 170, il.
35. LORBER Janez: „Le predi dekle, predi.“ Tednik 29/1976 (5.8.), št. 31, str. 9, il.
36. MUNDA M(irko): Tradicija, dolga 200 let. V Turnišču še danes živijo cehi. Večer 32/1976 (27.2.), št. 48, str. 5, il.
37. STERLE Meta: Glavninarstvo od sredine 18. stoletja do sredine 20. stoletja na Loškem. Loški razgledi 23/1976, 86–108, il., Résumé.
38. ŠEŠKO Anton: Obrti. Sladkogorčan 7/1976, št. 7, 19–20.
39. ŠKRLJ Nevenka: Umirajoče domače obrti. Bela Krajina. Rodna gruda 23/1976, št. 4, 12–13, il.
40. VIDIČ—LEBEN Nika: Apnarstvo na Praprotnem v Selški dolini. Loški razgledi 23, Škofja Loka, december 1976, 79–85, il., Résumé.

1.1.13. Industrija, rudarstvo

41. STIPLOVŠEK Miro: Delavsko gibanje v Tovarni sanitetnega materiala na Viru 1936–1941. Kronika 24/1976, zv. 2, 94–105, il.
42. VERBIČ Marija: Idrijska steklarna v Zagorju ob Savi (1804–1817). Kronika 24/1976, zv. 1, 28–37, il.
43. ŽELEZNIK Alfred: Spomini na rudarski kruh. DL 27/1976 (23.12.), št. 51, str. 29, il.

1.1.14. Gozdno gospodarstvo

44. LIPOGLAVŠEK Marjan: Dnevna obremenitev sekača z ropotom motorne žage. Zbornik gozdarstva in lesarstva 14/1976, št. 1, 5–53, Zusammenfassung.

1.1.15. Orodja, predmeti

45. MARINC Viktor: Opremljenost kmetij s stroji s letu 1975. SodK 9/1976, št. 4, 212–214.

1.1.16. Prehrana

46. KOZAR—MUKIČ Marija: Pridobivanje olja na Gornjem Seniku. Glasnik SED 16/1976, št. 1, str. 21, il.
47. KOZAR—MUKIČ Marija: Pridobivanje bučnega olja na Gornjem Seniku. Narodni kalendar, izd. DSJS, Budimpešta 1976, 169–170, il.
48. KUCHAR Boris: Z žlico po svetu. Delo 18/1976 (17.1.), št. 13, Sobotna priloga, str. 31, il; (24.1.), št. 19, Sobotna priloga, str. 31. (Kuhinja severne Afrike.)
49. KUCHAR Boris: Z žlico po svetu. Kuhinja saharskih prebivalcev. Delo 18/1976 (31.1.), št. 25, Sobotna priloga, str. 24.
50. KUCHAR Boris: Z žlico po svetu. Magrebska kuhinja. Delo

18/1976 (7.2.), št. 31, Sobotna priloga, str. 31.

51. KUHAR Boris: Z žlico po svetu. Etiopska kuhinja. Delo 18/1976 (28.2.), št. 49, Sobotna priloga, str. 29.
52. KUHAR Boris: Z žlico po svetu. Zahodnoafriška kuhinja. Kaj je bilo v loncih sultanovih žena. Delo 18/1976 (17.4.), št. 91, Sobotna priloga, str. 31.
53. MEDVED Drago: Veselje pa tako. Koline. NoviT 30/1976 (8.1.), št. 1, str. 12, il.
54. MEDVED Jakob: Svet se spreminja. Človek in hrana. Mladinska knjiga, Ljubljana 1976, 111 str., il.
55. NOVAK Vilko: 16. Prehrana. ETSEO, Vprašalnica V, Ljubljana 1976, 1–23.

1.1.17. Noša

56. MAKAROVIČ Marija: 18. Noša. ETSEO, Vprašalnica V, Ljubljana 1976, 111–129.
57. MARCHISETTI Vera: Slovenska ljudska noša pred nekaj rodovi. Jana 5/1976 (25.2.), št. 8; (17.3.), št. 11, il.
58. Narodna noša Terske doline. Naša vas 1/1976, št. 1, str. 27, il.

1.1.18. Promet, komunikacijska sredstva in komuniciranje

59. BOGATAJ Janez: 13. Promet, komunikacijska sredstva in komuniciranje. ETSEO, Vprašalnica IV, Ljubljana 1976, 1–33.
60. (REJA Dušan) D.R.: Človek in promet. PČZ 31/76, št. 7/8, 110–114.
61. ROBIČ Andrej: Zgodovina in razvoj kratkih smuč. Naša smučina 15/1976, št. 8, 4–5, il.
62. VODOPIVEC Peter: O tovorjenju po Savi. Pionir 31/1975–76, št. 7, 196–197, il.

1.1.19. Trgovina

63. FISTER Majda, ŠARF Fanči: 14. Trgovina. ETSEO, Vprašalnica IV, Ljubljana 1976, 35–61.
64. RUTAR Marija: Nekdanji tolminski sejmi. Jadranski kalendar, Trst 1976, 253–256, il.

1.1.20. Turizem

65. KNEZ Miklavž: Naturistični turizem – turizem bodočnosti. TurV 24/1976, št. 5/6, 108–110.
66. KOROŠEC Evgenija: Zakaj kmečki turizem ne steče? Slovenija-paralele 1976, št. 46, 14–18.
67. NOVAK Anka, BOGATAJ Janez: 15. Turizem. ETSEO, Vprašalnica IV, Ljubljana 1976, 61–91.
68. (ŠUŠTERŠIČ Jernej, JELNIKAR Marko, KUMER Jurij): Počitnice na kmetih. Ljubljana 1976, 150 str., il.
69. Trgovina s turističnimi spominki. TurV 24/1976, št. 2, 23–35, il.

1.1.21. Gospodarske razmere in proračun (družine ali gospodinjstva)

70. KUMER Jurij: Proizvodnja in usmerjanje škofjeloških kmetij. Loški razgledi 23/1976, 117–122, il., Résumé.
71. RAVNIK Mojca: 19. Proračun (družine ali gospodinjstva). ETSEO, Vprašalnica VI, Ljubljana 1976, 1–11. (S sodelovanjem Zore Žagar.)
72. ROBIČ Tone: Premiki v proizvodnji usmerjenih kmetij. SodK 9/1976, št. 7, 410–412; št. 8, 465–468; št. 9, 519–522.

1.2. Socialna kultura

1.2.1. Splošno

73. LATERNER Toni: Socialno ekonomski položaj prebivalstva v Suhi krajini. Slovenija-paralele 1976, št. 51, 17–21.
74. ŠTEFULA Olga: Socialnoekonomska vprašanja vaškega prebivalstva v slovenskem obalnem območju. SodK 9/1976, št. 1, 4–7.
75. WIESER Feliks: Nekateri vidiki gospodarskih, socialnih in narodnostnih procesov na južnem Koroškem. Koroški kalendar 1976, 52–57.

1.2.2. Družinsko-sorodstvene zveze

76. BRGLEZ Neda: O ženi in družini danes. Oid 18/1976, št. 4, str. 153.
77. PAVLIČ Breda: Cilji in metode sodobnega feminizma. TiP 13/1976, št. 5/6, 439–449.
78. RAVNIK Mojca, ŽAGAR Zora: 20. Družinsko sorodstvene zveze. ETSEO, Vprašalnica VI, Ljubljana 1976, 13–85. (S sodelovanjem Fanči Šarf.)
79. ŠOLJAN Marija: Družina in pot njenega spreminjanja. TiP 13/1976, št. 5/6, 412–426.
80. ULE Milena: Družinsko življenje v Študentskem naselju. Mladina 1976 (8.1.), št. 1, 8–9; (15.1.), št. 2, 12–13, il.

1.2.3. Vzgoja

81. RAVNIK Mojca: 21. Vzgoja. ETSEO, Vprašalnica VI, Ljubljana 1976, 87–105. (S sodelovanjem Duše Krnel–Umek, Mirka Ramovša, Julijana Strajnarja in Sinje Zemljič–Golob.)

1.2.4. Spolno življenje

82. KRIŽNAR Naško: 22. Spolno življenje; ETSEO, Vprašalnica VI, Ljubljana 1976, 107–125.

1.2.5. Prebivalstvo

83. FIGAR Vekoslav: Med kočevskimi Slovenci. Kočevski razgledi 2/1976, št. 3, 22–25.
84. NATEK Milan: Kmetijsko prebivalstvo v SR Sloveniji glede na zemljiško-posesetne skupine. GV 48/1976, 57–76, il., Summary.
85. Prvi ljudje naše Benečije. Naša vas 1/1976, št. 1, str. 14, il.

1.2.7. Medkrajevni in interetnični odnosi

86. STANIČ Stevan: Zadnja kasta na stari celini. Delo 18/1976 (18.11.), št. 270, str. 7. (O Romih v Jugoslaviji.)
87. ZORN Tone: Dve poročili iz leta 1929 o nemški manjšini v Sloveniji. Kronika 24/1976, zv. 2, 89–93.

1.2.12. Medsebojna pomoč

88. BOŽIČ Peter: Vzajemna pomoč. Raziskave dr. Marije Makarovič. Delo 18/1976 (30.9.), št. 229, str. 10, il.
89. MAKAROVIČ Marija: Poglavitne sodelovalne skupnosti in njihov pomen v okviru vaške medsebojne pomoči v vzhodni Sloveniji. Etnološki pregled 14/1976 (izšlo 1977), 143–150, il., Summary.
90. MAKAROVIČ Marija: Medsebojna pomoč na vasi. SlovKol 1976, 86–91, il.
91. MAKAROVIČ Marija: Medsebojna pomoč na Zelenbregu. KF 26/1976 (28.1.), št. 1, 48–56; (25.4.), št. 2, 35–43, il.
92. MAKAROVIČ Marija: Medsebojna pomoč na vasi. Na primeru Studorja v Bohinju. Listi 6/1976 (5.2.), št. 24, 14–17; (27.5.), št. 26, 13–16; (29.7.), št. 27, 17–19, il.
93. MAKAROVIČ Marija: Medsebojna pomoč na vasi na Slovenskem. Na primeru Pregrada v Poljanski dolini ob Kolpi. SE 17–18/1974–75, Ljubljana 1976, 35–61, il., Zusammenfassung.
94. MARINČIČ Vesna: Etnologinja pri žanjicah. Raziskovanje medsebojne pomoči na vasi. Delo 18/1976 (12.3.), št. 60, str. 10.
95. NOVAK Anka: Vzajemna pomoč na vasi – na primeru Zdenska vas. Zbornik Občine Grosuplje 8/1976, 185–198, il.

1.2.14. Fantovske in deklishe skupnosti

96. KRNEL–UMEK Duša: Fantovska skupnost v Kobjeglavi na Krasu. Goriški letnik 3/1976, 92–96, il., Summary.

1.2.15. Družbene organizacije; poklicne, namenske skupnosti; društva

97. LIPAVŠEK Slavka: 25-letnica Kluba ptujskih študentov. Tednik 29/1976 (9.12.), št. 48, str. 4.
98. OBLAK Marko: Gospodarsko društvo v Škednju. Dan 6/1976, št. 57, str. 26, il.

99. ŠTUKL France: Sto let gasilstva v Škofji Loki (1876–1976). Loški razgledi 23/1976, 128–146, il., Zusammenfassung.

12.18. Letne šege, prireditve, festivali, praznovanja, prazniki

100. AMBROŽIČ J(ože): Vaški koledniki. Glas 29/1976 (27.1.), št. 7, str. 7. (Gorje pri Bledu.)
101. BAŠ Angelos: Začetki ljutomerskih konjskih dirk. SE 17–18/1974–75, Ljubljana 1976, 63–80, (Summary).
102. BAŠ Angelos: Ljutomerske konjske dirke. Etnološka razprava. Obzorja, Maribor 1976, 201 str., il., Summary. (Spremna beseda Bratko Kreft, na str. 167–196.)
103. BENČINA Meta: Plesi, noše. Jurjevanje v Črnomlju. Delo 18/1976 (18.6.), št. 141, str. 9, il.
104. BURJA Alenka: „Šelma, šelma, šelmana...“ Kurentovo slavje in pogreb v Kostanjevici. Delo 18/1976 (27.2.), št. 48, str. 10.
105. IVAČIČ Ivo: Ljudski običaji ugašajo. Obisk pri Uskokih v Beli krajini. Sedem dni 5/1976 (8.1.), št. 2, str. 28 in 37, il.
106. KNEZ Mirko: Prvi maj – kruha nam daj. KF 26/1976 (25.4.), št. 2, 18–20, il.
107. Kresovi sv. Ivana. Naša vas 1/1976, št. 1, str. 17.
108. KUHAR Boris: Ceremonial masks in Yugoslavia. The Folk Arts of Yugoslavia. Papers presented at a Symposium, Pittsburgh, Pennsylvania, march 1976, 89–101.
109. KURET Niko: „Sveti Šentjuri potrka na duri...“ Obisk v Ledenicah v Rožu 23. aprila 1974. Glasnik SED 16/1976, št. 2, str. 28.
110. KURET Niko: Jaslice na Slovenskem. Ognjišče 12/1976, št. 1, 29–36, il.
111. ROZMAN Franc: Iz zgodovine prvomajskih proslav na Slovenskem. DE 35/1976 (3.4.), št. 13, str. 15; (22.5.), št. 20, str. 15.
112. SELAN Andrej: Ziljsko štehanje. Saveljčani obujajo star koroški običaj. Mladina 1976 (2.12.), št. 44, 10–11, il.
113. STANONIK Marija: Spomin na drugo obletnico OF. Pripoveduje Jože Kržišnik iz Jarčje doline pri Žireh. TV 15/1976 (29.4.), str. 9.
114. ŠKRLJ Nevenka: Silvestrovo ni navaden dan. Prastara vera pa še tiči v novoletnih željah. Delo 18/1976 (31.12.), št. 305, Novoletna priloga, str. 12.
115. TRILER Andrej: Nekaj predpustnih in pustnih fantovskih norčij. SlovKol 1976, 173–175, il.
116. UTENKAR Danilo: Kopjaš, kje imaš konje? Nekdanji predpustni običaji. Delo 18/1976 (27.2.), št. 48, str. 10, il.
117. WILFAN Hinko: Belokranjsko jurjevanje. Rodna gruda 23/1976, št. 4, 36–37.

12.19. Rojstvo, poroka, smrt

118. KRIEGL Niko: Ziljska svatba. Vascit pr Zile, Ziljska svatba v pesmi, besedi, plesu in glasbi. (Programska knjižica), Mešani pevski zbor SPD „Rož“, Šentjakob v Rožu, Celovec (1976), (3–9).
119. LOŽAR–PODLOGAR Helena: Pretres dosedanjih poročil o Ziljski svatbi. Vascit pr Zile, Ziljska svatba v pesmi, besedi, plesu in glasbi. (Programska knjižica), Mešani pevski zbor SPD „Rož“, Šentjakob v Rožu, Celovec (1976), (10–13).
120. RUTAR Marija: Mejnika življenja. Goriški letnik 3, Nova Gorica 1976, 248–254. (O rojstvu in smrti in Ljubinjcu in Podlubinjcu.)
121. WLODYGA Ervin: Naša pokopališča. KF 26/1976 (25.8.), št. 3, 37–47.

1.3. Duhovna kultura

1.3.1. Splošno

122. KUMER Zmaga: Kazen ali magija? Glasnik SED 16/1976, št. 2, 27–28, il.
123. SLAPŠAK Božidar – KOJIĆ Svetlana: Šembilja – hudič na gorečem vozu. Glasnik SED 16/1976, št. 2, str. 27.
124. Vascit pr Zile, Ziljska svatba v pesmi, besedi, plesu in glasbi. (Programska knjižica), Mešani pevski zbor SPD „Rož“, Šentjakob v Rožu, zal. Slovenska prosvetna zveza, Celovec (1976), (35+13) str.

1.3.2. Verovanje

125. BRATINA L(ože): Nove oblike religij med mladino. Znamenje 6/1976, št. 3, 262–265.
126. GRMIČ Vekoslav: Razne oblike krščanstva. NM 7/1976, št. 10, 314–315.
127. KLEMENČIČ Drago: Teologija mass-media. Poskus pogleda z nekaterimi vprašanji teologije sredstev družbenega obveščanja. Cerkev 10/1976, št. 11/12, 162–164.
128. KOZAR Lojze: Sociološka podoba podeželske vernosti v Pomurju. Stopinje 1976, 42–47.
129. KOZAR Lojze: Versko življenje v slovenskem Porabju. Stopinje 1976, 118–120.
130. PAVLIN Marjan: Mladina in pojavi klerikalizma. Oiz 12/1976, št. 2, 35–37, il.
131. PUHAR Alenka: Vprašanja o rdečem in črnem. Religija, marksizem, šola. Delo 18/1976 (24.4.), št. 97, str. 22.
132. PUNCER Franc: Župnijska kartoteka – osnova zanesljive statistike. Cerkev 10/1976, št. 9/10, 159–160.
133. ROTER Zdenko: Katoliška cerkev in država v Jugoslaviji 1945–1973. Cankarjeva založba, Ljubljana 1976, 310 str.
134. Vraže, ki so ble (kaišna je še zdaj) u Benečiji. Trinkov koledar 1976, 81–84.

1.3.4. Besedna umetnost

135. Domača ljudska pravljica. Naša vas 1/1976, št. 1, str. 29.
136. EPERJESSY Ernő: Spomin na monoštersko bitko v slovenskih pripovedkah. Narodni kalendar, Ljudski koledar 1977, Budimpešta 1976, 165–167.
137. Grdina in Rusica. Rezijska pravljica. Povedala Jelica v Borovičju, zapisal Milko Matičetov. Mladinska knjiga, Ljubljana 1976, (16) str., il.
138. Jager Martin. (Pravca iz Nadiške doline.) Naša vas 1/1976, št. 1, str. 30.
139. KORUZA Jože: Ljudska kultura v Kotljah okrog leta 1907. Koroški fužiran 26/1976 (25.4.), št. 2, 44–46. (Vprašanja „Popraševalne pole o narodnih pesmih, narodni godbi in narodnih plesih“ in odgovori Luke Španzla iz Kotelji.)
140. KORUZA Jože: Ziljske ženitovanjske pesmi. Vascit pr Zile. Ziljska svatba v pesmi, besedi, plesu in glasbi. (Programska knjižica), Mešani pevski zbor SPD „Rož“, Šentjakob v Rožu, Celovec (1976), (15–18).
141. KUMER Zmaga: The Folk Ballads of Yugoslavia. The Folk Arts of Yugoslavia. Papers presented at a Symposium, Pittsburgh, Pennsylvania, march 1976, 117–134.
142. KUMER Zmaga: Slovenska ljudska balada. 12. Seminar slovenskega jezika, literature in kulture, Ljubljana 1976, 131–147.
143. KUMER Zmaga: Enó je dete rójeno... Pogled v slovensko pesemsko izročilo od božiča do treh kraljev. Družina 25/1976 (božič), št. 49/50, 10+13.
144. Lisica pridigala kokošim. Povedala Dorina Črdnkina, zapisal Milko Matičetov. Mladinska knjiga, Ljubljana 1976, (16) str., il.
145. Ljudske pesmi. Izbr. delo, izbr. in ur. Franček Bohanec, Mladinska knjiga, „Naša beseda“, Ljubljana 1976, 210 str.
146. Ljudske pripovedi. Izbr. delo, izbr. in ur. Franček Bohanec, Mladinska knjiga, „Naša beseda“, Ljubljana 1976, 275 str.
147. MATIČETOV Milko: Predujem iz druge knjige Slovenskih ljudskih pesmi. Sodobnost 24/1976, št. 10, 873–885.
148. MATIČETOV Milko: Prgišče tolminskih pregovorov, rekov in ugank. Dan 6/1976, št. 58/59, str. 37. (Zapiski iz zapuščine Simona Rutarja.)
149. MERKŮ Pavle: Ljudsko izročilo Slovencev v Italiji, zbrano v letih 1965–1974. Založništvo tržaškega tiska, Trst 1976, 471 str., il. (Besedilo slov. in ital.)
150. Naše pjesme. Trinkov koledar 1976, 91–93.
151. NOVAK Vilko: Izbor prekmurskega slovstva, Ljubljana 1976, 191 str., il.
152. O prebrisani deklici. Slovenska ljudska pravljica. Mladinska knjiga, Ljubljana 1976, (16) str., il. (= Čebelica 195).
153. Pleši, pleši, črni kos. Ljudska. Ciciban 32/1976–77, št. 5, str. 134.
154. Prauca. Trinkov koledar 1976, 84–86.
155. Pravljica iz Nadiške doline. Naša vas 1/1976, št. 1, str. 13.
156. ROTAR Janez: Povednost in vrsta pravljice, balade, basni, povesti. Mladinska knjiga, Ljubljana 1976, 153 str., il.
157. Slovenske narodne pesmi iz Frama. Izbr. in ur. Oskar Štern. Osnovna organizacija RK, Fram 1976, 36 str., il.

158. Slovenske narodne pravljice. Izbr. in ur. Alojzij Bolhar, 8. natis. Mladinska knjiga, Ljubljana 1976, 203 str., (6) f. pril. (str. 201–203: Matičetov Milko, K osmi izdaji slovenskih pravljic).
159. STANONIK Marija: Iščemo avtorje slovenskega NOB pesništva 1941–1945. TV 15, 1976 (17.6.), str. 6.
160. STANONIK Marija: O okoliščinah, v katerih je nastajalo slovensko narodnoosvobodilno pesništvo 1941–1945. Narodno stvaralaštvo — Folklor 53–56/1975, Beograd 1976, 46–53.
161. STANONIK Marija: Nekatero novejšo zbirke slovenskega NOB pesništva. Borec 28/1976, št. 3, 183–187.
162. STANONIK Marija: O množičnem slovenskem NOB pesništvu 1941–1945. Borec 28/1976, št. 8–9, 491–500.
163. STANONIK Marija: Neznano slovensko narodnoosvobodilno pesništvo 1941–1945. JiS 22/1976–77, na platnicah = 3/3.
164. Tri botre lisičice. Povedal Štffen taw mlinu, zapisal Milko Matičetov. Mladinska knjiga, Ljubljana 1976, (24) str., il.
165. VADNAL Alojzij: Mišja pravda pod Ortlerjem. PV 76/1976, št. 5, 255–257, il.

1.3.6. Likovna umetnost, likovno obzorje

166. Baročna in kmečka plastika Posavja. Iz zbirke Posavskega muzeja. Katalog razstave, besedilo Ferdinand Šerbelj, Brežice 1976, 12 + (10) str., il.
167. MAKAROVIČ Gorazd: Folk painting and sculpturing. The Folk Arts of Yugoslavia. Papers presented at a Symposium, Pittsburgh, Pennsylvania, march 1976, 77–78.
168. MAKAROVIČ Gorazd: Iz slovenske ljudske umetnosti. PionL 30/1976–77 (6.10.), št. 5, str. 12.
169. MAKAROVIČ Gorazd: Iz slovenske ljudske zakladnice. PionL 30/1976–77 (3.11.), št. 9, str. 14, il. (O preslicah in kolovratih.)

1.3.7. Petje, pevci, pesmi

170. MILISAVLJEVIČ Lajko: Vascitnim pesmim na pot. Vascit pr Zile. Ziljska svatba v pesmi, besedi, plesu in glasbi. (Programska knjižica), Mešani pevski zbor SPD „Rož“, Šentjakob v Rožu, Celovec (1976), (20–34). (Z besedili pesmi.)
171. (ZADNIKAR Janez) J.Z.: Stoletno izročilo. Izšla je knjiga dr. Zmaga Kumer „Pesem slovenske dežele“ — Bogato opremljena in poljudno razložena zbirka. Delo 18/1976 (12.3.), št. 60, str. 8.

1.3.9. Plesi

172. BENČINA Meta: Ples v Mokronogu. Na gradu se je zbralo v okviru srečanja amaterskih folklornih skupin veliko plesalcev od blizu in daleč. Delo 18/1976 (1.6.), št. 126, str. 8, il.
173. BENČINA Meta: Korantovo poletje. Srečanje ljudskih pevcev, godcev in plesalcev v Markovcih pri Ptujju postaja prikupna turistična prireditev. Delo 18/1976 (1.7.), št. 152, str. 8, il.
174. BENČINA Meta: „Šaleški“ za vzor. Pet let delovanja folklorne skupine v Velenju. Delo 18/1976 (13.10.), št. 240, str. 8.
175. BENČINA Meta: Združene skupine. Predstavitve vseh treh ljubljanskih in šaleške folklorne skupine na večeru v počastitev Dneva republike. Delo 18/1976 (25.11.), št. 276, str. 8.
176. GERENČER Ivan: Bogata tradicija. V nedeljo je bil šesti mednarodni folklorni festival v Beltincih. Delo 18/1976 (10.8.), št. 185, str. 7, il.
177. KLINAR S(lavko): Nov dosežek v seštevku naše kulture. 6. mednarodni folklorni festival Beltinci'76. Vestnik 28/1976 (12.8.), št. 31, str. 6, il.
178. KLINAR Slavko: Festival, ki osvaja ... Vestnik 28/1976 (19.8.), št. 32, str. 6, il. (Folklorni festival v Beltincih.)
179. (KOREN Jože) j.k.: Folklorna skupina „Tine Rožanc“, amateriji na profesionalni ravni. PDK 32/1976 (18.1.), št. 15, str. 2.
180. (KRIŠČAK Nadja) n.k.: Med številnimi domačimi in tujimi tudi sovodenjski plesni ansambel. Ob nedavnem folklornem festivalu v Gorici. PDK 32/1976 (23.9.), št. 221, str. 4.

181. (KRIŠELJ Milan) M.K.: Preddvorska folklorna skupina v Hamburgu. Glas 29/1976 (20.1.), št. 5, str. 7; (23.10.), št. 6, str. 7; (27.1.), št. 7, str. 7, il.
182. M.B.: Zagrebški „Lado“ in „rezijanke“. Ljubljanski koreograf (=Mirko Ramovš) pripravil zanj novo priredbo rezijskih plesov. Delo 18/1976 (21.1.), št. 16, str. 8.
183. NARAGLAV Darko: Naša bogata kulturna dediščina. Večer 32/1976 (10.1.), št. 7, str. 4, il. (25 let Folklorne skupine Tine Rožanc.)
184. RAMOVŠ Mirko: Slovenski ljudski plesi Koroške v priredbi Franceta Marolta. Vascit pr Zile, Ziljska svatba v pesmi, plesu in glasbi. (Programska knjižica), Mešani pevski zbor SPD „Rož“, Šentjakob v Rožu, Celovec (1976), (13–14).
185. TAUBER Andreja: Bogastvo naroda. Ob nastopu folklornih skupin „Tine Rožanc“ in „Emona“ za konec mednarodnih poletnih prireditev v Ljubljani. Delo 18/1976 (31.8.), št. 203, str. 5.
186. (UDOVIČ Franc) Fre: S tržaškimi in drugimi narodnimi plesi ter s slovensko govornico iz zamejstva. Tržaški folklorni ansambel „Stu ledi“ na gostovanju v Somboru v Bački. PDK 32/1976 (24.3.), št. 70, str. 4.

1.3.13. Zdravilstvo, veterina

187. (DOLENC Milan): Katalog zeliščnih, zdravilskih, rokopišnih ljudsko medicinskih bukev in medicinskih rokopisov, razstavljenih na razstavi v NUK v Ljubljani 2.–10. aprila 1976, (Ljubljana 1976), (21) str., razmn. tipkopis.
188. DOLENC Milan: Simpozij o zgodovini zdravstvene kulture Istre. ZdrV 45/1976, št. 11/12, str. 655.
189. ZADRAVEC Jože: Kako so naši predniki zdravili kolero. Star recept iz tišinskega arhiva. ZdrV 45/1976, št. 11/12, 651–652.

2. OBČA ETNOLOGIJA

2.1. Bibliografija, filmografija, diskografija, topografija

190. Biografije in bibliografije znanstvenih in strokovnih sodelavcev SAZU, Ljubljana 1976, 478 str.
191. BOGATAJ Janez: Slovenska etnološka bibliografija za leto 1974. Glasnik SED 16/1976, št. 1, 8–13.
192. BOGATAJ Janez: Slovenska etnološka bibliografija za leto 1975. Glasnik SED 16/1976, št. 4, 60–65.
193. BULOVEC Štefka: Bibliografija slovenskih bibliografij 1561–1973. NUK, Ljubljana 1976, 229 str.
194. DOLENC Milan: Bibliografija rokopisnih medicinskih bukev. SE 17–18/1974–75, Ljubljana 1976, 81–119, il., Zusammenfassung.
195. Etnološka topografija slovenskega etničnega ozemlja, Ljubljana 1976, Uvod, poročila, 169 str.; Vprašalnica I, 128 str.; Vprašalnica II, 73 str.; Vprašalnica IV, 91 str.; Vprašalnica V, 129 str.; Vprašalnica VI, 125 str.
196. Jahresbibliographie der Volksballadenforschung. Annual Bibliography of Folk Ballad REsearch 5/1975. Hrsg. von der S.I.E.F. Kommission für Volksdichtung durch Zmaga Kumer in Zusammenarbeit mit Rolf Wilh. Brednich und Jürgen Dittmar. Ljubljana 1976, 66 str.
197. PERTOT Marjan: Slovenski tisk v Italiji 1975. JKol 1976, 44–47.
198. Starejša, novejša in najnovejša literatura o Dolenjski. Dolenjski razgledi 1976 (8.4.), sn. 3, št. 1, str. 15.
199. ZORN Tone: Izbor tiskanih virov in literature o SR Sloveniji in Jugoslaviji iz let 1945 – 1970. ZČ 30/1976, št. 3/4, 381–385.

2.2. Splošno (splošna dela, zborniki, časopisi, revije); polemika

200. DOLENC Milan: Ustanovljeno je znanstveno društvo za zgodovino zdravstvene kulture Jugoslavije, Sekcija za Slovenijo. Glasnik SED 16/1976, št. 2, 28–29.
201. Etnološki pregled, Revue d'ethnologie 14/1976 (izšlo 1977), 156 str., il., povz.
202. Glasnik SED 16/1976, št. 1–4, 67 str., il., povz.
203. Goriški letnik, Zbornik Goriškega muzeja 3, Nova Gorica 1976, 288 str., il., XII str. pril.
204. HUDALES Jože: Ljudska kultura v Šaleški dolini. Naš čas 12/1976 (23.1.), št. 3, str. 7; (14.5.), št. 18, str. 7. (Izhajalo neredno, ni izšlo v številkah 7, 8, 11, 16 in 17).
205. LAH Marija: Slovenska vas v očeh Američanke. Znanstvena

- knjiga o notranjski vasi Žerovnica. ITD 32/1976 (8.2.), št. 6, str. 11, il. (O knjigi Irene Winner, A Slovenian village Žerovnica.)
206. Loški razgledi 23, Muzejsko društvo v Škofji Loki, December 1976, 404 str., il., povz.
207. Narodni kalendar, Ljudski koledar 1977. Izdaje DSJS-a, Budapest 1976, 256 str., il.
208. NOVAK Anka: Novi Glasnik Slovenskega etnološkega društva. Glas 29/1976 (18.6.), št. 47, str. 5.
209. (NOVAK Vilko) V. N.: Res je in le ni – res. Glasnik SED 16/1976, št. 1, str. 22. (Netočni podatki o Francetu Kotniku na Radio Ljubljana.)
210. OVSEC Damjan: Etnologija in študij etnologije na Finskem. Glasnik SED 16/1976, št. 1, 16–17, Abstract.
211. OVSEC Damjan: Spodbudna novost. Ob izidu Glasnika SED. Delo 18/1976 (5.3.), št. 54, str. 8.
212. Posvetovanje in redna letna skupščina SED v Mariboru. Glasnik SED 16/1976, št. 2, 23–25 (Summary). (Povzetki referatov na posvetovanju SED v Mariboru, 24. in 25. 6. 1976.)
213. Rad 21. kongresa SUFJ, Čapljna, 17.–21. septembra 1974. Sarajevo 1976, 406 str., il., povz.
214. Slovenski etnograf 17–18/1974–75, Ljubljana 1976, 119 str., il., povz.
215. Slovenski tiski na Koroškem. (Katalog razstave), NUK, Ljubljana 1976, 16 str.
216. ŠARF F(anci): Ob „Glasniku“ št. 5 – 1975. Glasnik SED 16/1976, št. 1, str. 19. (Odgovor uredništva na str. 19–20.)
217. TERSEGLAV Marko: „Traditiones“. Ob tretji številki zbornika ISN pri SAZU. Delo 18/1976 (5.3.), št. 54, str. 8.
218. VRDLOVEC Zdenko: Etnološki Glasnik v širši evropski prostor. Dnevnik 25/1976 (8.3.), št. 65, str. 14.
219. (VRDLOVEC ZDENKO) (ZV): Etnološki Glasnik. Dnevnik 25/1976 (31.8.), št. 237, str. 5.
220. V(UK) V(iii): Glasnik SED. Večer 32/1976 (4.3.), št. 53, (8584), str. 4.
221. (VUK Vili) vv: Glasnik etnološkega društva. Večer 32/1976 (24.6.), št. 146 (8677), str. 4.

2.4. Tehnike raziskovalnega dela

222. MAKAROVIČ Marija: Neposredno opazovanje z udeležbo kot ena od metod etnološkega raziskovanja na terenu. Glasnik SED 16/1976, št. 3, 49–51.
223. NOVAK Anka: O terenski praksi študentov etnologije. Glasnik SED 16/1976, št. 1, 2–3, Abstract.
- 2.5. Muzeologija, konservatorstvo, varstvo spomenikov
224. FISTER Peter: Etnološko raziskovalno delo v interdisciplinarni nalogi varovanja etnoloških spomenikov. Glasnik SED 16/1976, št. 3, 42–45.
225. KOREN Vlasta: Zaščita vinskih kleti v predelu „Ujrtamas“ v Lendavskih gorah. Glasnik SED 16/1976, št. 3, 45–47, il.
226. NOVAK Anka: Spreminjanje vrednotenja etnoloških predmetov. Glasnik SED 16/1976, št. 3, 48–49.
227. SEDEJ Ivan: Gre za dolg. Nespomeniško razmišljanje ob spomeniku. Dnevnik 35/1976 (9.2.), št. 37, str. 14. (Breginj.)

2.6. Zgodovina etnologije

2.6.1. Splošno

228. KREMENŠEK Slavko: K skupnim ciljem. Glasnik SED 16/1976, št. 4, str. 59.
229. KRNEL–UMEK Duša: Etnološka topografija slovenskega etničnega ozemlja. Poročilo o delu do konca decembra 1975 leta. Glasnik SED 16/1976, št. 1, 15–16.
230. RAVNIK Mojca: Poročilo o delu dokumentacijske komisije SED. Glasnik SED 16/1976, št. 1, 3–4.
231. SEDEJ Ivan: Ideološke korenine slovenske mitologije v delih Gvidona Biorolle in Maksima Gasparija. Loški razgledi 23/1976, 63–72, il., Résumé.

2.6.2. Raziskovalci, zbiralci, ljubitelji; biografije, obletnice, nekrologi

232. (BERTONCELJ Joža) KUMER Zmaga: Jožu Bertonciju v spomin. Glasnik SED 16/1976, št. 4, str. 66.
233. (GAVAZZI Milovan) NOVAK Vilko: Ob osemdesetletnici

- Milovana Gavazzija. Etnološki pregled 14/1976 (izšlo 1977), 11–13, il.
234. (KOŠIČ Jožef) KOZAR–MUKIČ Marija: Jožef Košič, naš pisatelj. Narodni kalendar, Ljudski koledar 1977, Budapest 1976, 158–159, il.
235. (KOTNIK Janko) (NOVAK Vilko) V.N.: Janku Kotniku v spomin. Glasnik SED 16/1976, št. 1, str. 17.
236. (KURET Niko) NOVAK Vilko: Niko Kuret – sedemdesetletnik? Glasnik SED 16/1976, št. 1, 14–15, il.
237. (KURET Niko) OVSEC Damjan: Predpustni intervju z dr. Nikom Kuretom. Glasnik SED 16/1976, št. 1, 20–21.
238. (MAKAROVIČ Marija) BREZNIK Silva: Dr. Makarovičeva. KF 26/1976 (25.4.), št. 2, 43–44, il.
239. (MAKAROVIČ Marija) BREZNIK Silva: Romanja dr. Makarovičeve po Mežiški dolini. Glasnik SED 16/1976, št. 2, 26–27.
240. (PREDAN Drago) (NOVAK Vlado) vln.: V spomin Dragu Predanu. Glasnik SED 16/1976, št. 1, str. 18.
241. (RUTAR Simon) MARUŠIČ Branko: Tolminska v delih Simona Rutarja. Goriški letnik 3/1976, 36–41.
242. (TURNŠEK Metod) (NOVAK Vilko) V.N.: V slovo Metodu Turnšku. Glasnik SED 16/1976, št. 1, 17–18.

2.6.3. Muzeji, razstave, kongresi, predavanja, diskusije, terensko delo

243. AVGUŠTIN Maruša: Čebelarški muzej v Radovljici. SČ 78/1976, št. 5, 164–165, il; št. 6, str. 196.
244. BRODNJAK S(ilva): Po dobrem desetletju bo v Ptujju ponovno razstavljena vinska zbirka. Tednik 29/1976 (5.8.), št. 31, str. 7, il.
245. CEVC Tone: Alpes Orientales 8 v Reziji (Italija). Glasnik SED 16/1976, št. 1, 13–14.
246. ČEH Majda: Razstavna dejavnost Pokrajinskega muzeja Ptuj v letu 1975. Tednik 29/1976 (12.2.), št. 6, str. 5.
247. DULAR Jože: 25. let Belokranjskega muzeja. Dolenjski razgledi 1976 (30.12.), št. 3, sn. 3, 42–43.
248. FELC V(lasta): Pogled v star panj. Delo 18/1976 (10.6.), št. 134, str. 10. (Čebelarški muzej v Radovljici.)
249. FORSTNERIČ France: Ptuj, spet vinarski muzej. Delo 18/1976 (5.8.), št. 190, str. 6.
250. FORSTNERIČ France: Vse je povezano. Ribnica na Pohorju ima najlepší krajevni muzej na Štajerskem. Delo 18/1976, (28.8.), št. 201, str. 5.
251. GUBANC P(eter): Ljudsko medicinske bukve na Slovenskem. Veterinarske novice 2/1976, št. 5, 167–168. (O razstavi v NUK, Ljubljana.)
252. IVANETIČ Peter: Četrto stoletje Dolenjskega muzeja. Dolenjski razgledi 1976 (30.12.), št. 3, sn. 3, 40–41.
253. JANUSZKIEWICZ Boleslav: Obisk polskih etnologov. Preseki, glasilo delovne skupnosti GG Bled 1976, št. 6, str. 9.
254. KRIŽNAR Naško: Breginj 1976. Kratko poročilo o dosežanjem delu in oris ciljev muzejske akcije v Breginjskem kotu po potresu. Glasnik SED 16/1976, št. 4, 66–67.
255. KRNEL–UMEK Duša: Prva redna letna skupščina SED v Mariboru 24. 6. 1976. Glasnik SED 16/1976, št. 3, 55–56.
256. KUCHAR Boris: Zlato iz Mehike. Pogovor z ravnateljem SEM. (Zapisal Slavko Drlje.) Dnevnik 35/1976 (7.10.), št. 274, str. 5, il. (O prvem muzeju slovenskih izseljencev v ZDA in razstavnih načrtih SEM.)
257. KUMER Zmaga: 8. mednarodno posvetovanje o ljudskih baladah, Kopenhagen 27.–29. 8. 1976. Glasnik SED 16/1976, št. 4, str. 66.
258. NOVAK Anka: Poslikano pohištvo na Gorenjskem. Etnološka razstava. Glas 29/1976 (6.8.), št. 61, str. 6.
259. PAVLOVEC Andrej: Loški muzej v letu 1975. Loški razgledi 23/1976, 375–381.
260. POGAČNIK Bogdan: Zgovorni simboli. Ob razstavi mehških mask, ki jih SEM prikazuje v Goričanah. Delo 18/1976 (27.8.) št. 200, str. 5, il.
261. POGAČNIK Bogdan: Zanimivi Tresavci. Ob razstavi SEM. Delo 18/1976 (24.9.), št. 224, str. 6, il.
262. Poročila ustanov o delu v letu 1975. Glasnik SED 16/1976, št. 1, 4–8.
263. Proslava 125-letnice rojstva Simona Rutarja. Kronika proslave. Goriški letnik 3/1976, 5–8, il.
264. Razvoj fotografije na Slovenskem od 1840 do 1918. Katalog razstave Gorenjskega muzeja in Kabineta slovenske fotografije, Galerija Prešernove hiše v Kranju, december

- 1976 — januar 1977, (12) str., il. (Besedilo Mirko Kambič.)
265. SITAR Sandi: Predindustrijsko oblikovanje. Ob razstavi „Tresavci“ v SEM. Dnevnik 35/1976 (15.10.), št. 282, str. 5.
266. ŠLAMBERGER Snežana (sz): Razstava o nenavadnem življenju „Tresavcev“. Dnevnik 35/1976 (23.9.) št. 260, str. 5. (Razsava v SEM.)
267. STANONIK Marija: Razstava o Drabosnjaku. NRazgl 25/1976 (9.4.), št. 7, str. 190.
268. (ŠTRUKELJ Pavla) P.Š.: Simpozij o Romih. Zaradi udeležbe Romov samih ni bil samo zanimivejši ampak tudi tehtnejši. Delo 18/1976 (22.10.), št. 248, str. 9.
269. ŠMITEK Janez: Razvoj kovaškega muzeja. Plamen 5/1976, št. 4, 18–21, il.
270. ŠMITEK Janez: Kovaški muzej v Kropi. Kulturni in naravni spomeniki Slovenije, Zbirka vodnikov zv. 68, Ljubljana 1976, 30 str., il.
271. VÉGH Ágnes: Six days in Slovenia. Glasnik SED 16/1976, št. 2, 32–33. (Obisk študentov etnologije iz Debrecene v Sloveniji.)
272. VIGELE J(agoda): Slovenski etnologi razpravljajo. V Mariboru je bilo včeraj prvo posvetovanje članov SED, ki so mu prisostvovali tudi gostje strokovnjaki iz Beograda in Zagreba. Večer 32/1976 (25.6.), št. 147 (8678), str. 8.
273. (VIGELE Jagoda) J.Vi.: Več povezave s spomeniškim varstvom. Z občnega zbora SED v Mariboru. Večer 32/1976 (26.6.), št. 148 (8679), str. 4.
274. (VIGELE Jagoda) J.Vi.: Gre za uporabno obliko. Ob razstavi Tresavcev v Etnografskem muzeju v Ljubljani. Večer 32/1976 (13.10.), št. 240, str. 6, il.
275. (VUK Vili) vv: Slovenski etnologi v Mariboru. Večer 32/1976 (29.4.), št. 100 (8631), str. 4.
276. (VUK Vili) vv: Posvet slovenskih etnologov. Večer 32/1976 (24.6.), št. 146 (8677), str. 4.
277. ZALAR Franc: Magična moč maske. Ob razstavi „Mehiške maske“ v Goričanah. Dnevnik 35/1976 (28.8.), št. 234, str. 5.

2.7. Metodologija

278. KREMENŠEK Slavko: Etnološka topografija slovenskega etničnega ozemlja. Uvod. ETSEO, Uvod, Poročila, Ljubljana 1976, 1–52.
279. KREMENŠEK Slavko: Ljudska kultura in razredni vidik. Problemy kultury ludowej i narodowej. Materiały z II Międzynarodowej Konferencji Etnografów Słowiańskich, Poznań — Białejewko 11/12.10.1974, Państwowe wydawnictwo naukowe, Warszawa — Poznań 1976, 121–132, Zusammenfassung.
280. KREMENŠEK Slavko: Njakoi problemi na izsledvaneto na s'vremennija bit. Etnografija i sovremennosti. P'rvii meždunaroden simpozium po problemite na etnografskoto proučvane na s'vremennostta, Sofija 1976, 113–122, Rezjume, Zusammenfassung.
281. ŠMITEK Zmago: Nekaj pripomb k teoretičnim izhodiščem slovenske etnologije. Glasnik SED 16/1976, št. 1, 1–2, Abstract.
282. ŠMITEK Zmago: Posameznik in skupina kot predmet etnološkega preučevanja. Glasnik SED 16/1976, št. 3, 35–37.

2.17. Demografija in etnična statistika, migracije, manjšine

283. BAŠ Angelos: Na Koroškem še pišejo z rjavo tinto. Večer 32/1976 (5.11.), št. 259, str. 5.
284. (BRATINA Pavle) A.L.: Nomadija, nomadija! NM 7/1976, št. 12, 414–415, il. (O Slovencih v Nemčiji.)
285. CEGLAR Ludovik: Slovenci v Rio de Janeiro. KolMD, Celovec 1976, 133–135, il.
286. COLIN Thomas: Internal migration in Slovenia, 1961–1971. Notranje migracije v Sloveniji med leti 1961–1971. Prevedel Igor Vrišer. GV 48/1976, 77–92.
287. (GRUDEN Živa) Ž.G.: Prostorski učinek migracijskih tokov. V okviru benečanskih kulturnih dni. Pdk 32/1976 (24.2.), št. 46, str. 4.
288. HOZIAN Gizella: Kako živijo naši ljudje v Ameriki. Stopinje 1976, 162–166.
289. KERT Božidar: Delovne migracije iz obmejnih območij občine Lenart v Slovenskih goricah v zamejstvo. GV 48/1976, 147–150, Summary.

290. MAKUC Dorica: Vrnitev žerjavov, Podoba skoraj neznane slovenske ženske emigracije v Afriki ali kako so „les Slovenes“ osvojile Egipt. NŽ 1976, št. 1, 16–17, il.
291. OGRIN Miran: V Argentini je 30.000 Slovencev. Slov Kol 1976, 231–233.
292. PREVORŠEK Božo: Slovenci na Švedskem. KolMD, Celovec 1976, 131–133, il.
293. STARE Fanci: Vzroki in posledice desetletnih organiziranih zunanjih selitev iz Slovenije v obdobju 1965–1975. Vestnik 27(281)/1976 (14.10.), št. 40, str. 9; (18.11.), št. 45, str. 13; (25.11.), št. 46, str. 11; (30.12.), št. 50, str. 10.
294. ŠTEFE Tomo: Dnevne migracije v občini Škofja Loka. Loški razgledi 23/1976, 338–352.
295. ZADRAVEC Jože: Med torontskimi Slovenci v Kanadi. Stopinje 1976, 75–80, il.

2.18. Etnološki zemljevidi, atlasi, karte; etnološki film

296. KRIŽNAR Naško: Pot do etnološkega filma. Glasnik SED 16/1976, št. 3, 51–54, il.

2.20. Prispevki za zgodovino krajev, območij in prebivalcev; potopisi

297. BARBER Irena: Vas, kjer živijo različne narodnosti. Narodni kalendar, Ljudski koledar 1977, Budapest 1976, 156–157, il. (Dolnji Senik v Porabju.)
298. BENEDETIČ Anka: Iz zgodovine Šiške. Javna tribuna, glasilo SZDL Občine Ljubljana–Šiška 16/1976, št. 127–136, il. (Izhajalo neredno v št. 127, 128, 130, 133, 134, 136.)
299. Bizeljsko. (Uredniki Milan Kostevc, Milan Šepetavc in Franc Premič.) Druženopolitične organizacije in Krajevna skupnost Bizeljsko 1976, 48 str., il.
300. FIJAVŽ Franjo: Dramlje nekoč in danes. Novit 30/1976 (23.12.), št. 51, str. 13; (30.12.), št. 52, str. 19, il.
301. KOBLAR France: Moj obračun. Slovenska Matica, Ljubljana 1976, 236 str., (28)f. pril. (Poglavja o rojstnem kraju Železnikih.)
302. Krajevni leksikon Slovenije, knj. 3: Svet med Savinjskimi Alpami in Sotlo. DZS, Ljubljana 1976, 547 str. + 13 zemlj.
303. LAH Rafko: Zgodovina Komende. Naš glas (Celje) 3/1976, št. 7, str. 9, il.
304. Letuš skozi čas. Ur. Vili Vybihal. KUS občine Žalec 1976, 158 str., il.
305. MICHELIZZA Manja: Začetki naselja Galjevica. Glasnik SED 16/1976, št. 2, 31–32, il; št. 3, 57–58.
306. NATEK Milan: Letuš in Podgorje. Letuš skozi čas, Žalec 1976, 5–42, il.
307. Novo mesto, kulturnozgodovinski vodnik. Izbr. in ur. Tone Knez, Dolenjski muzej, Novo mesto 1976, 183 str., (56) str. il.
308. PAGON — OGAREV Andrej: Šebrelje skozi stoletja. Partizanska knjiga, Ljubljana 1976, 196 str., il.
309. PAHOR Miroslav: Kraška vas Povir, primer simbioze med kopnim in morjem. Goriški letnik 3/1976, 97–123, Zusammenfassung, Riassunto.
310. PLANINA France: Škofja Loka s Poljansko in Selško dolino. 3., deloma popr. izd., Muzejsko društvo, Škofja Loka 1976, 196 str., (12) str. pril. in il.
311. VALANT Milan: Najnovejša doba Slovencev. Samozaložba, Ljubljana 1976, 41 str., il.
312. Vrhnika prečuden kraj. Kulturni in naravni spomeniki Slovenije, zv. 63, Maribor 1976, 38 str., il. (Avtorji Iva Curk, Vlasto Kopač in Beno Zupančič.)
313. ZIKA Ivan: 750 let mesta Kamnika. Kamniški občan 1976, od št. 1 do št. 11, il. (Nadaljevanje iz leta 1975.)

Janez Bogataj

BIBLIOGRAFIJA NALOG ŠTUDENTOV PZE ZA ETNOLOGIJO V LETU 1977.

Okrajšave: P — proseminarska naloga, S — seminarska naloga, D — diplomska naloga, il. — slikovno in drugo gradivo. Vse naloge so v tipkopisu.

LOVSTVO

1. Petru Duša: Lovstvo v Loški dolini. P, 17 str., 7 il.

ROKODELSTVO IN OBRT

2. Lapuh Maja: Dimnikarska obrt v Ljubljani. P, 18 str., 8 il.
3. Müller Karmen: Življenje in delo studenčarjev na Dravskem polju. P, 17 str., 7 il.

INDUSTRIJA IN RUDARSTVO

4. Gregorčič Nevenka: Življenje delavk v Delamarisu. P, 16 str.
5. Jankovič Nada: Delo in življenje delavcev v opekarni na Vrhovcih pri Ljubljani (Obrat Vič). P, 14 str., 4 il.

PROMET, KOMUNIKACIJSKA SREDSTVA IN KOMUNICIRANJE

6. Zvonar Lojzka: Razvoj prometa v Koštaboni. P, 20 str., 10 il.

TRGOVINA

7. Kropelj Janez: Ptujski živinski sejem. S, 18 str.

PREHRANA

8. Pirš Slavi: Prehrana v vasi Kleče pri Dolu. P, 21 str.
9. Pleterski Irma: Prehrana delavcev v Gaberju. P, 25 str., 4 il.

STAVBARSTVO IN STANOVANJSKA OPREMA

10. Karbič Miran: Stavbarstvo in stanovanjska oprema v Orehku. P, 33 str., 30 il.
11. Murko Dušana: Spremembe stanovanjske kulture v Pobrežju po 2. svetovni vojni. S, 38 str., 22 il.

NOŠA

12. Jelič Darinka: Noša Vrhlozanov v 20. stoletju. S, 78 str., 13 il.

PRORAČUN

13. Bučar—Valič Aleša: Potrošnja in proračun nekaterih družin v Vitanju v 30. letih 20. stoletja (na podlagi arhivskih virov). P, 25 str., 12 il.

DRUŽINSKO SORODSTVENE ZVEZE

14. Barbo Cveta: Družinski odnosi v Smladniku. P, 26 str.
15. More Jasna: Spoznavanje, poroka ter medsebojni odnos med možem in ženo v Ljubljani danes. S, 24 str.

PREBIVALSTVO

16. Berce Branka: Nekateri raziskave prebivalstva v Vitanju kot poskus uporabe statističnih metod v etnologiji. D, 150 str., 10 il., mapa računskih obdelav.

KRAJEVNA SKUPNOST

17. Hazler Vito: Krajevna skupnost Gomilsko. S, 46 str., 37 il.

MEDKRAJEVNI IN INTERETNIČNI ODNOSI

18. Fajfar Janez: Stanovalci samskega doma SGP Gorenjc na Bledu. P, 13 str., 1 il.
19. Milčinski Maja: Poskus prikaza življenja skupine medicinskih sester priseljenih iz Srbije. P, 20 str.
20. Žagar Zora: Vključevanje priseljencev iz SR Hrvaške, BiH ter Srbije in novo kulturno okolje v krajevni skupnosti Krim—Rudnik, Ljubljana. D, 73 str.

DRUŽBENO RAZLIKOVANJE

21. Viktorovski Majda: Socialna diferenciacija v mestu danes (delavska in izobraženska družina). P, 24 str.

MEDSEBOJNA POMOČ

22. Zvonar—Drnovšek Lojzka: Medsebojna pomoč v Zabrezniku. S, 25 str., 13 il.

SOSEDESTVO

23. Delak Zvezda: Sosedski odnosi v Koštaboni in medsebojna pomoč kot njihova bistvena funkcija. S, 35 str.

24. Jelič Darinka: Sosedski odnosi in medsebojna pomoč na Vrhlogi. P, 23 str.

25. Les Bernardka: Sosedski odnosi v Krški vasi. P, 19 str., 3 il.

26. Slavec Ingrid: Oblikovanje sosedske skupnosti v stanovanjskem naselju Semečela pri Kopru. P, 25 str., 2 il.

27. Valič Ktra: Sosedski odnosi v Grafenaurjevi ulici (1—19). 19 str., 8 il.

FANTOVŠKE IN DEKLIŠKU SKUPNOSTI

28. Šprajc Ivan: Fantovške in dekliške skupnosti v Žireh. P, 21 str.

DRUŽBENE ORGANIZACIJE

29. Opeka Marija: Društva in zadruga v Žabnici in okoliških vaseh od začetka 20. stoletja do danes. S, 19 str., 6 il.

PRIJATELJSTVA, POZNAVANJA IN KLIKE

30. Vidic—Leben Nika: Prijateljske zveze v Kranju. S, 33 str., 8 il.

ŠEGE

31. Brenc Andrej: Ženitovanje pri Tomažu v Slovenskih Goricah med obema vojnoma. P, 25 str.

32. Jerman Maja: Drežinsko pustovanje in vloga fantovskih skupnosti pri organizaciji pusta. P, 11 str., 3 il.

33. Jugovec — Smerdel Inja: Pojavi, povezani s smrtjo v življenju Koštaboncev. S, 33 str., 13 il.

34. Medved — Furek Milena: Maturantje in njihove šege. S, 69 str., 93 il.

VEROVANJE

35. Brenc Andrej: Verovanje v Lovrencu na Pohorju. S, 35 str.

36. Fikfak Jurij: Vrednote, moralne norme in verovanje v Gorenji vasi in okolici. P, 21 str.

IGRA ODRASLIH IN OTROŠKA IGRA

37. Anžič Ivica: Otroške igre na Prulah. P, 15 str., 13 il.

38. Buzolič — Vračar Vedrana: Sinjska alka. P, 15 str., 11 il.

BRANJE

39. Medved — Furek Milena: Branje na Pragerskem. P, 32 str.

ZNANJE O RASTLINSKEM SVETU

40. Kurinčič Sonja: Ljudsko znanje o rastlinskem in živalskem svetu v vasi Trnovo pri Novi Gorici. P, 25 str.

ZNANJE O VREMENU

41. Mravlje Boris: Poznavanje in napovedovanje vremena v vaseh na južnem področju Kravca. P, 20 str.

TEHNIČNO ZNANJE

42. Horvat Breda: Kako kvalificirani delavci tovarne Elektrokovina v Mariboru izkoriščajo tehnično znanje doma. P, 16 str.

TOPOGRAFIJE

43. Ciglič — Šalamun Zvona: Opis vasi Gabrče na primeru treh biografij vaščanov. D, 61 str., 18 il.

44. Kunčič—Keršič Irena: Življenjski stil prebivalcev Kupljenka. D, 188 str., 105 il.

RAZNO

45. Abram Lučka: Prosti čas Borštanov. S, 39 str., 13 il.

46. Gabršček Silvester: Kmet — delavec v vasi Žabče pri Tolminu. S, 25 str., 27 il.

47. Gabršček Silvester: Socialna podlaga družabnega življenja v Tolminu od 1850 do nastopa fašizma. D, 64 str., 45 il.

48. Iglčar Jure: Gospodarstvo v Koštaboni in njegova povezanost z mestom. P, 17 str., 1 il.

49. Šašel Monika: Gospodarstvo v Slovenjem Plajberku. P, 23 str.

50. Zamperlo Eva: Meščansko življenje v Kersnikovih izbranih povestih. P, 17 str.

33. nalog na temo: Moje kulturno okolje napisanih v okviru predmeta občja etnologija v štud. letu 1976/77.

DOPOLNILO k bibliografiji v Glasniku SED 15/1975, št. 5, 17–19:

- Cevc Tone: Pastirsko življenje na Veliki, Mali in Gojski planini v Kamniških Alpah. D 1957
- Kuhar Boris: Borovo gostovanje v Prekmurju in podobni pustni običaji na Slovenskem. D
- Specagna Ettore: Arbeč, Zapotok, Gorenja vas, Črni vrh v Nadiški dolini (Materialna kultura). D
- Stefanciosa Vanda: Kruh slovenskega ljudstva. D 1955

Duša Krmel—Umek

POROČILA NOVICE

6. ZASEDANJE ŠTUDIJSKE SKUPINE IFMC ZA RAZISKOVANJE LJUDSKIH GLASBIL 12.–16. sept. 1977 na Poljskem.

Medtem ko postajajo veliki strokovni kongresi vse bolj samo priložnost za srečanja znanstvenikov iste stroke, ki bi sicer težko prišli skupaj, in so kongresni referati dostikrat le formalnost, ki omogoči prisostvovanje na kongresu, pa dobivajo zasedanja manjših študijskih skupin čedalje več veljave. V resnici je izmenjava mnenj in izkušenj ter razpravljanje o strokovnih problemih povsem uspešno le v ožjem krogu. Prav zato si vodje posameznih skupin prizadevajo, da bi bili sestanki redni, vsaj v razmiku dveh let, vsakokrat v drugi deželi. Gostitelj letošnjega zasedanja študijske skupine za ljudska glasbila je bila poljska akademija znanosti v Varšavi, kjer smo se udeleženci zbrali 12. sept. 1977 in se skupaj odpeljali v kraj zasedanja, v mestece Kazimierz Dolny (blizu Lublina).

Na programu je bilo čez 20 referatov, deloma na témo o odvisnosti instrumentalne glasbe od tehničnih zmogljivosti glasbil, nekateri pa so obravnavali probleme poljskih ljudskih glasbil. Tako je npr. B. Sárosi iz Budimpešte govoril o vplivu posebnosti violinske igre na oblikovanje melodije, V. Atanasov iz Sofije o tehničnih možnostih dud v Bolgariji, B. Vogel iz Varšave o vplivu poklicnih izdelovalcev glasbil na nepoklicne, Ch. Kaden iz Berlina o tehniki igranja na madžarske dunde, O. Elschek iz Bratislave o izvajalskih značilnostih igranja na flavte, L. Bielawski iz Varšave o instrumentalni glasbi kot transformaciji človeškega gibanja, K. Galin iz Zagreba o piščalih severovzhodnih območij Hrvaške, Cv. Rihtman iz Sarajeva o razmerju med glasbilom, tehniko igranja in glasbo v ljudskem izročilu Bosne in Hercegovine, J. Strajnar iz Ljubljane o tehničnih možnostih violinske igre in njih dejanski uporabi pri rezijanskih godcih, D. Devič iz Beograda o srbskih piščalih, A. Dygacz iz Katowic o glasbilih poljskih steklarjev, B. Szydfowska-Ceglowska iz Poznaña o najstarejših poljskih imenih za glasbila itd. Kot je videti, smo bili Jugoslovani dobro zastopani, saj samo iz Makedonije in Črne gore ni bilo nikogar. Kajpak je na zasedanju sodelovalo tudi več domačinov, sicer pa so prišli strokovnjaki iz Avstrije, Belgije, Bolgarije, Danske, Holandije, Irske, Madžarske, obeh Nemčij, Norveške, Slovaške in Švedske.

Za mestece Kazimierz Dolny naše zasedanje ni bilo nič posebnega, saj so podobne prireditve tam večkrat. Nekdaj bogato

trgovsko mesto ob Visli, s štirioglatim glavnim trgom, ki ga obdajajo slikovite lesene in zidane hiše, nekatere z bogatimi renesančnimi pročelji, je po vojni, ko so ga spet pozidali, postalo privlačen turistični kraj. Nekatera strokovna društva imajo tu svoje počitniške domove. Tako je naša skupina bivala v Domu arhitektov, ki je moral biti nekoč plemiški dvorec, sodeč po obokani starinski veži, dvorišču atrijskega tipa in velikih družabnih prostorih v pritličju. Mesto je mikavno zlasti za slikarje, ki prirejajo tu svoje kolonije. Gostoljubnost Poljakov je presegla vsa naša pričakovanja in tistemu, ki zna opazovati življenje okrog sebe, je bilo marsikdaj težko ob izobilju dobrot, ki smo jih bili deležni.

Za slovo smo obiskali še Szydfowiec, manjši kraj ob cesti med Varšavo in Krakovom, kjer so pred dvema letoma začeli v obnovljenem plemiškem dvorcu urediti muzej ljudskih glasbil, ki je doslej edini te vrste na Poljskem. Sprejela nas je ravnateljica Danuta Paprocka, ki je vse svoje moči posvetila muzeju. Z izredno energijo ji je uspelo premagati težave, ki jih ni bilo malo, če je hotela uresničiti začetek velikopoteznega načrta, katerega obrisi se kažejo že v doslej odprtih razstavnih prostorih, bodisi v načinu razvrstitve glasbil ali v načinu postavitve in dokumentaciji.

Zmaga Kumer

SIMPOZIJ O EVROPSKI SREDNJEVEŠKI BALADI od 21.–23. nov. 1977 na Danskem

Po številu udeležencev je bilo to že kar kongres, saj nas je bilo čez sto. Toda referatov je bilo le enajst. Prirediteljica — univerza v mestu Odense — je očitno želela v mednarodnih strokovnih krogih uveljaviti svoj nedavno ustanovljeni „Laboratorij za srednjeveško slovstvo v ljudskih jezikih“, zato so organizatorji skrbno izbrali referente in udeležence, hkrati pa na široko odprli vrata vsem, ki se kakorkoli zanimajo za balade, zlasti študentom. Zasedanje je bilo v „zeleni predavalnici“ (zares so zelene vse klopi in pult za predavatelja) študijskega centra za srednjeveško literaturo. Poslojpe je komaj dobro dograjeno v območju nove univerze, ki nastaja daleč zunaj mesta po vzorcu ameriških univerzitetnih „campusov“. Čeprav je bilo poskrbljeno za ozvočenje in čeprav smo imeli dovolj časa, se diskusija ni mogla prav razviti. Preveč raznovrstno je bilo poslušalstvo, za marsikoga je bilo vse novo in tako se je dogajalo, da smo razpravljali več med obedmi in odmori kot v predavalnici in nazadnje soglasno sklenili, da prihodnje zasedanje ne sme preseči okvira delovnega sestanka študijske skupine.

Strokovno sta simpozij vodila I. Pi iz danskega folklornega arhiva v Kopenhagenu in O. Holzapfel z univerze v Odense. Prvi dan so predavali B. R. Jonsson (Svenskt Visarkiv, Stockholm) o skandinavski baladi, njeni starosti in zgodovini, D. Laurent (univerza v Brestu, Bretagne/Francija) o bretonskem pesemskem ustnem izročilu, E. Metzner (z univerze v Frankfurtu) o problemu izvora balad, J. A. Cid Martínez (z univerze v Madridu) o španski romanci in evropskem baladnem izročilu ter podpisana o srednjeveškem izročilu v slovenskih baladah in njihovem razmerju do evropskih. Drugi dan so nastopili Skandinavci: A. Asplund (z instituta za ljudsko slovstvo v Helsinkih) o finskih srednjeveških baladah, M. Nølse (z instituta v Tórshavnu) o herojskih junaških baladah in njihovem razmerju do drugih vrst, V. Olason (iz Reykjavíka) o islandskih srednjeveških baladah. Zadnje zasedanje je bilo spet bolj splošno. Predavali so: L. Vargyas (z madž. akademije znanosti v Budimpešti) o razširjanju balad, W. E. Richmond (Indiana University, Bloomington, ZDA) o refrenu in njegovem pomenu v angleških in norveških baladah ter D. Buchan (z univerze v Stirlingu na Škotskem) o kronologiji balad.

Čeprav so vsaj nekateri referenti prišli iz dežel, kjer je še mogoče opazovati balade v živem, so referati povečini izzveneli ali v papirnato teoretiziranje ali pa so se oklepali tradicionalne literarne predstave o baladi kot pesmi povsem določene oblike in vsebine. Tako jim je srednjeveška balada pomenila poseben oblikovno vsebinski tip, namesto da bi bili upoštevali raznovrstnost primerov pri raznih narodih in razvoj vrst. Le zaradi takih stališč se je moglo primeriti, da se je na koncu nekaterim zdelo še potrebno govoriti o tem, kaj sploh je balada. Vse premalo je bilo tudi upoštevano, da balada ni samo stvaritev besedne umetnosti, marveč je pesem, ki se poje, ponekod celo ob spremljavi plesa. Da glasba in ples vplivata tudi na besedilo, ni treba posebej opozarjati, vsaj ne tistih, ki imajo količkaj terenskih izkušenj.

Zmaga Kumer

„Jaz sem kumek samohodec in ne dam se na povodec.“

BOŽO RAČIČ — devetdesetletnik.

Samo po rojstnem kraju Čatežu, kjer se je rodil 26. decembra 1877. leta v učiteljski družini — velja Božo Račič za Belokranjca. V svojem dolgem in nenehnem življenjskem delavniku pa se je vraščal zdaj v to zdaj v drugo slovensko pokrajino, kot človek in kot delavec. Najraje pa se je mudil v Beli krajini, ki ji je ostal zvest do danes.

V čudovito in samotno deželico ob Kolpi se je zagledal v času učiteljevanja, čeprav je služboval v Adlešičih le nekaj let (1919—1925). Dovolj, da se je potem, kamorkoli ga je že zanesla pot, nenehno vračal. Vračal kot vnet zbiralec narodopisnega blaga in zavzet pobudnik za ohranjanje šeg, plesov, noš in predvsem starejših obrti in delavnosti, tako tkanja in vezenja pa izdelovanja pisanic.

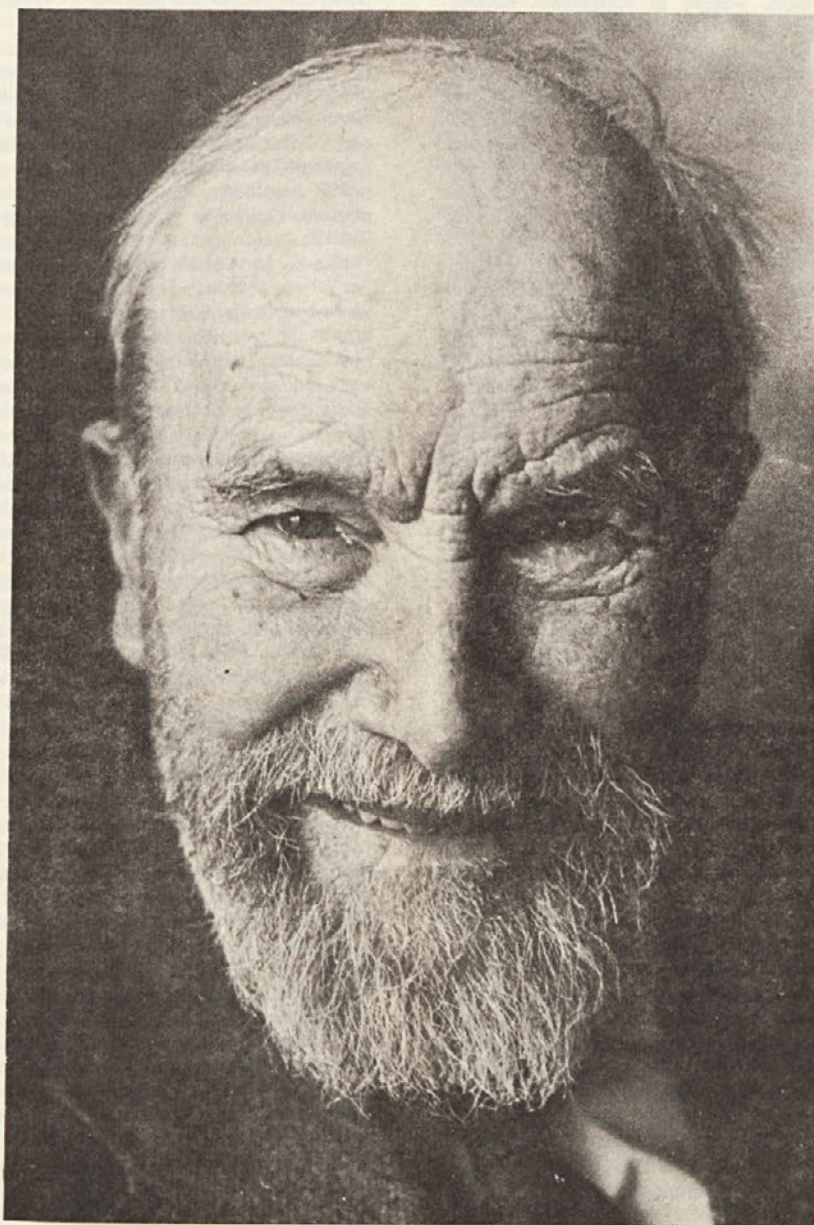
Veliko je napisal poljudnih in tudi strokovnih etnoloških člankov in celo kuharskih knjig. Še več pa je s svojo zavzetostjo prispeval k ohranjanju starejše in

zamirajoče narodopisne dediščine. V tem je nedvomno njegov pomen. In če je slovela Bela krajina še pred nedavnim kot „eldorado starih ljudskih šeg, belih noš in platna pa pisanic“, je to največ zasluga Boža Račiča. S tem, ko je obujal izdelovanje noš in tkanje domačega platna pa organiziral odkupovanje platna in pisanic, je prišel v belokranjske pa tudi v druge gospodarsko pasivne kraje, kjer so začeli prav tako na Račičevo pobudo, klekljati, že med obema vojnama, marsikak dinar.

„Ej, kume je skrbel za nas“, se še zdaj hvaležno spominjajo starejši Belokranjci in ljudje srednjih let. In še veliko več jim je dal, o čemer tudi še zdaj zgovorno pričajo na stečaj odprta vrata po številnih belokranjskih vaseh, kadar ga zanese tja, izza katerih ga vaščani iskreno vabijo, naj vstopi.

Samo to sem zapisala o Božu Račiču — o človeku in narodopiscu. Čeprav vem, da je navada, da se ob življenjskih jubilejih navajajo tudi obširnejši biografski in suhoparni bibliografski podatki, sem jih izpustila v trdni zavesti, da bodo jubilanu v naslednjih letih precej več pomenile tople in človeške besede pa iskrena želja, da nam je „živ in zdrav!“

Marija Makarovič

Božo Račič, foto Marko Aljančič

POLEMIKA

„KONEC FOLKLORISTIKE“?

Na moj zapis (gl. SED 17, 1977, št. 2, str. 24–25), ki ne obsega niti pol kolone, sta se oglasila dva avtorja, ki ju ne poznam, nisem tudi nikoli ne slišal ne bral kaj o njima. Zavzela sta skupaj tri in pol kolone. In s kakšno ihto! Za kaj pa gre? Čisto preprosto za IZJAVO CELJSKIH SREDNJEŠOLCEV v televizijskih „Pogovorih o glasbi“ (z univ. prof. dr. Dragotinom Cvetkom in dr. Zmago Kumer) dne 9. februarja 1977, da MLADINA LJUDSKE PESMI NE POZNA. Ni treba biti star maroltovec (bil sem soustanovitelj starega APZ in njegov član od 1926), da bi te taka izjava ne prizadela. Moja sogovornika govorita seveda z drugim besednjakom kakor jaz. In z drugačnimi stališči.

V čem je zame bistvo? V tem, da vidim v „LJUDSKEM“ psihološko, ne pa sociološko ali kakšno drugačno kategorijo, da torej „ljudskost“ ustreza matični, „naivni“, vsaki človeški psihi imanentni plasti, da kot taka ne pozna razlike v spolih in starosti, ne v socialnem in ne v zgodovinskem položaju posameznika, naj mu bo to prav ali ne, naj to taji ali priznava! V „ljudski“ pesmi — ostal bom pri tem poimenovanju — torej ne gledam njenih „družbenopolitičnih“ korenin, ampak jo sprejemam takšno, kakršna pač je, zavoljo njenih ESTETSKIH vrednot. Danes spet poslušamo renesančno in baročno glasbo, čeprav sta bili pisani za „fevdalno gospodo“ in do (subalternega) „ljudstva“ sploh nista segli. Na to nihče več ne pomisli. Cenimo in uživamo njune ESTETIKE kvalitete! In če kje danes zapoje tisto o „ostri kosi, mrzli rosi“, ni treba, da so pevci zares kosci. Pevci in poslušalci preprosto čutijo, da je pesem lepa. V tem je opravičilo za njen obstoj. Zakaj ta lepota je nadčasovna, neodvisna od (nekdanje) funkcije pesmi in od „družbenopolitičnih“ pogojev raznih dob. Oprostite — tako govori star maroltovec in lepo bi bilo, če bi tako mislil vsak kulturni Slovenec. Tako pa se čudim, ko (nežna) dekleška roka zapiše, da danes „ni časa za opevanje lepote narave, zvezd in lune“! Bežite no, kdo Vam pa verjame! Resnejša pa je stvar, če moj prvi sogovornik meni, da je „folkloristika“ kot „neka romantična stroka“ nasploh zmeraj bliže grobu (sic!). Predvsem so take izjave anahronizem. Druge so jih že pred nekim časom preboleli. Vendar o tem prepuščam besedo — ker je govor o pesmi — drugim, bolj poklicanim v naši vedi. Naj samo pribijem, da pisec očitno ne ve — kljub poprejšnjim v prazno naperjenim učeno-strokovnim besedam — kaj je folklor in kaj folkloristika. Tudi rock in pop in kar je še takega so nujno predmet folkloristovega raziskovanja, ker sta del sodobnega „načina življenja“. Kdo neki to taji? Dokler bodo ljudje pripovedovali, peli, (se) igrali, plesali, slovesneje obhajali določene dneve in čase, toliko časa bo treba te pojave raziskovati in TOLIKO ČASA BO EKZISTIRALA FOLKLORISTIKA. Roboti je ne bodo potrebovali, to je res. A „etnologi“ je ne bodo zatrli.

Zame je pravda s tem končana.

Za konec samo še eno: S skrbjo se vprašujem, kako bodo sprejeli takšne neodgovorne in nepremišljene sodbe in obsodbe naši zamejski rojaki, ki jim je ta naša „ljudska“ pesem ena izmed najmočnejših opor v njihovem boju za narodni obstanek, in naši zdomci, ki čutijo v njej živo vez z domovino?

Niko Kuret

PRETIRANI SENTIMENTALIZEM?

V 3. številki Glasnika SED, 17/1977 beremo dva članka kot odgovor na prispevek Nika Kureta v 2. številki Glasnika SED, 17/1977. Vsebinsko obeh člankov je taka, da ni mogoče na kratko odgovoriti. Zato se bom omejil le na nekatera dejstva, ki jih pisca obeh člankov najbrž ne poznata in jih bom le nekaj naštel. Prvi članek, ki je nekoliko daljši, je podpisal Bojan Kavčič, drugega pa Mira Omerzel. Naj povzamem besednjak B.K. in ga nekoliko parafraziram: „Ne bom se spustil v brezupno avanturo...“, da bi njemu in M.O. razlagal nekaj, kar bi morala poznati in vedeti.

Vzemimo n.pr. „šolski sistem“ oziroma glasbeno vzgojo mladih. Ali je res bilo n.pr. potrebno uvajati v šole tako imenovani Orffov instrumentarij, ki je NAŠEMU, SLOVENSKEMU glasbenemu občutju tuj? Ali so morda NAŠA SLOVENSKA ljudska glasbila (brez takoimenovana!) kaj manj lepa, manj „sodobna“ manj vredna, manj pripravna za glasbeni pouk? Ali ni n.pr. v naših otroških izštevnicah zadosti lepih primerov za razlago najrazličnejših ritmičnih glasbenih posebnosti?

Ali ZSMS ne bi mogla kdaj pripraviti TUDI večer ljudske glasbe (brez takoimenovane)? Svet se res vrta naprej, toda vrtel se je TUDI že prej in naše babice in dedki so tudi bili mladi. Zanimiva je „modra“ ugotovitev, da pesmi naših prednikov opevajo ptice, rožce, potoke, hribe in doline itd. (takih pesmi je sorazmerno malo!) in da danes ni več časa za opevanje lepote narave, zvezd in lune itd. Luno so res osvojili, toda hočeš nočeš, zaenkrat še vedno živimo na zemlji! Torej res „ne bodimo na lastni zemlji (dodal bi slovenski) tujci“! Mimogrede, ker že oba omenjata A. Mežka, tudi on poje: „Najlepše je doma...“.

Koliko časa RTV Ljubljana v svojem dnevnem programu odmerja naši ljudski glasbi (brez zamere, spet brez takoimenovane)? Kar primerjajmo: RTV Ljubljana 6 ur na mesec, radio Sofija okoli 20 ur, radio München kar 35 ur na mesec (uradni podatki s posvetovanja predstavnikov vseh jugoslovanskih radijskih postaj ter predstavnikov radijskih postaj s Švedske, Norveške, Nizozemske, iz Nemčije, Belgije, Avstrije, Bolgarije, ČSSR, Madžarske, Turčije in Gane, maja meseca 1976 v Budvi).

Koliko denarja (ali naj napišem sredstev?) je šlo npr. za tiskanje in izdajanje knjig, plošč, kaset itd. z ljudsko glasbo? Nisem prepričan, da gre „... za čisto preprosto zgodovinsko dejstvo...“, še manj pa, da bi „... narodnozabavna glasba... poleg tako imenovane zabavne... takorekoč nadomestila „ljudsko pesem“ (v navednicah pri B.K.).“

Kaj je to „country“ glasba, pa „folk“, „soul“, „rock subkultura“ itd.? Napisanih je že nešteto knjig o tem. Recimo. Med drugim tudi npr. revija Stop že celih deset let objavlja razne prispevke, ki jih moraš brati s pomočjo slovarjev, o raznih bendih, elpijevkah, albumih, saundih itd.. Koliko vrstic pa je bilo v Stopu napisanih o ljudski glasbi? O ljudski glasbi je sicer TUDI že kar precej napisanega, samo v roke bi bilo treba vzeti in TUDI to poznati. Koliko in kaj so npr. etnologi med študijem slišali kdaj TUDI o ljudski glasbi?

Kaj vse je že prišlo z odstran naših meja (nekaj je tudi zraslo na domačem zeljniku), kar smo za hipec „osvojili“, proglasili za napredno, sodobno, „revolucionarno“ itd. V goščavi zares neumnih in cenenih popevk, „narodnozabavne glasbe“ ter tako imenovane „napredne glasbe“ (morda bi moral zapisati kako angleško spakedranko?), ki se oglašajo od jutra do večera (ne dobesedno!) v „erteveju“, z gramofonskih plošč, kaset redko kdaj obstane nekaj, kar bi pomenilo nekaj več kot muha enodnevnica. Pri pehanju za čimvečjo naklado plošč — s tem tudi debelejši mošnjček — postaja že vseeno, kaj in kako kdo poje (npr. Oberkrainarji v „lepih narodnih nošah“ in seveda čimveč v nemščini), vseeno je kako se kdo spakuje, samo da je glasno, „moderno“ (?), punk itn.. Upam, da tovrstna glasba in pesem ni „... danes postala orožje, sredstvo boja proti krivicam sveta.“

Podobno je tudi v slikarstvu, književnosti, jeziku itd. Pri tem pa se vse pogosteje obnašamo tako kot v znani pravljici o cesarjevi novi obleki. Ptice, rožce, potoke, hribe in doline, skratka našo zemljo, na kateri živimo, smo že zavinjali (v novejšem času smo že „napredovali“ v vesolje) in proti temu onesnaževanju že teče „akcija“ — „smo že pristopili k razreševanju te problematike“. O onesnaževanju slovenskega jezika je npr. že pred leti SZDL objavila poziv na „akcijo“, medtem pa smo vseeno uspeli postaviti Maximarket, Snack-bare ipd..

Ob tem še o „gospodi“ in „ljudstvu“. Kdo npr. leta po Ljubljani in pritiska na „veze i poznanstvo“, da se bo lahko pokazal v Slovenski filharmoniji, kadar so najavljeni takoimenovani (ta t.i. mi pride kar prav) slavni, odlični in predvsem TUJI orkestri, dirigenti in solisti? Zelo zanimiva snov za etnologa, kolikor je sploh sodobno in spodobno hoditi na tovrstne koncerte. Radijska oddaja „V nedeljo zvečer“ je najbolj poslušana oddaja pri nas, toda oddaje „Slovenska zemlja v pesmi in besedi“ so na drugem mestu. Poleg tega pa jih kar 75 odstotkov poslušala zelo pozorno in le 25 odstotkov manj pozorno. Ali te oddaje poslušala ljudstvo? Vsekakor! In v tem „ljudstvu“ nismo samo kmetje, babice in dedki pač pa tudi univerzitetni profesorji, delavci, obrtniki, šoferji in, če verjameta ali ne, TUDI mladina.

Trditev, da „... folkloristika izgublja svoj predmet...“, da „... ni več zmožna razumeti...“ je pa res lep sklep članka, v katerem beremo, med drugim, „... da je vsak prispevek, objavljen v kakem strokovnem glasilu pač tudi ustrezno obvezujoč...“

Dvomim, da se je hotel Niko Kuret „... postaviti v estetsko arbitrarni položaj...“ in še več v „... samovoljnega izbrana...“, ki „... poziva na akcijo...“. To (in drugo) mu namreč neumestno pripisuje B.K. Vse kaže, da je kazalec res že krepko mimo dvanajste ure.

Julijan Strajnar

KNJIŽNE NOVOSTI

HANDBUCH DES VOLKSLIEDES. Bd. II: Historisches und Systematisches – Interethnische Beziehungen – Musikethnologie. Hrsg. von R.W. Brednich, L. Röhrich, W. Suppan. München, W. Fink Verlag, 1975 (Motive. Freiburger folkloristische Forschungen, Bd. 1/II). 824 str.

Kljub splošnemu naslovu, ki obeta izsledke raziskovanja ljudskih pesmi vsaj v evropskem okviru, se tudi 2. knjigi tega priročnika pozna, da je bil sprva zasnovan pretežno z vidika nemške ljudske pesmi. To je kajpak le ugotovitev, ne očitek, saj je delo po svoji temeljitosti lahko posnemanja vreden zgled.

V treh poglavjih je zbranih 29 daljših in krajših člankov. Prevladujejo etnomuzikološki, pri katerih so, več kot pri drugih sodelovali tudi strokovnjaki zunaj nemških dežel.

Med članki z zgodovinsko tematiko poroča L. Schmidt o zbiralnem in raziskovalnem delu, W. Heiske o osrednji nemški ustanovi „Deutsches Volksliedarchiv“ v Freiburgu, V. Karbusicky obravnava zelo obširno sociološki vidik raziskovanja ljudske pesmi, opirajoč se zlasti na sovjetsko strokovno literaturo; svoja dognanja moderno ponazorjuje z grafikoni in razpredelnicami. E. Klusen je – v skladu s svojim dosedanjim delom – obdelal vprašanje podobe in obstoja ljudske pesmi v sedanosti. Edini članek, ki se dotika vprašanj sistematike, je pravzaprav prispeval D.-R. Moser, ki piše o oblikovanju pesemskega besedila.

Poglavje o interetničnih razmerjih učinkuje nekoliko enostransko, saj se ozira le na razmerje nemške ljudske pesmi do drugih evropskih, ne obravnava pa problema na splošno. Še največ načelnega prinaša članek I. Weber-Kellermannove, ki govori o „problemih interetničnih raziskav v jugovzhodni Evropi“, čeprav izhaja z vidika nekdanjih nemških jezikovnih otkov. Sicer pa obravnavajo: A. Taylor skupne snovi angleških in nemških balad, H. Binderjeva nemško-francoske stike v ljudski pesmi, O. Holzapfel razmerje med danskim in nemškim pesmskim izročilom, O. Sirovátka zveze med nemško in češko balado. Razen tega poroča D. Yoder o pesmih Nemcev v Pennsylvaniji. Članek K. Schaafa o ljudskih pesmih „podonavskih Švabov“ spada le s pridržkom v to poglavje, kolikor pač odsevajo v izročilu etnične skupine, ki izza druge svetovne vojne ne obstaja več, posledice sožitja s sosednjimi narodi.

Približno polovico knjige zavzemajo etnomuzikološki prispevki v redakciji W. Suppana, ki je napisal tudi predgovor. Začenja z opravičilom, da ta del priročnika ni tako vsestranski kot bi želeli. Poleg tega, da nekateri strokovnjaki iz raznih vzrokov niso mogli sodelovati, je treba upoštevati, da je bilo raziskovanje ljudske pesmi dolgo v rokah germanistov in etnologov, medtem ko se muzikologija za to glasbeno področje ni dosti zmenila. Nekateri problemi kot npr. vprašanje oblik večglasja, tipologija melodij ipd. so ostali v priročniku neobdelani, ker še niso dovolj raziskani. Vrzel pomeni tudi to, da ni prispevka o terminoloških problemih. Čeprav Suppan ni imel namena s svojim kratkim predgovorom zapolnjevati to vrzel, ne okleva navesti nekaj načelno pomembnih dejstev, čeprav tvega, da bodo s tem postavljene na glavo doslej veljavne predstave o ljudski pesmi. Tako je po mnenju Suppana bistveno za ljudsko glasbo, da se prenaša po ustnem izročilu, da so besedila in melodije spremenljive in da je povezana z življenjem, šegami, kult. Torej se je treba vprašati, kako živi in ne, od kod izvira, treba jo je presojati po socioloških, ne vrednostno-estetskih merilih in vrednotiti po uporabnosti. Po Suppanu ljudska pesem umre kakor riba, ki jo potegneš na suho, če jo vzamemo iz naravnega okolja in njen zapis začne veljati za obvezno, edino „pravilno“ obliko pesmi. Ljudska pesem je živa le tam in dotlej, kjer in dokler jo ljudje

spontano pojo. T.i. „drugotno bivanje“ je le obdobje pred dokončnim uničenjem, ki se začne brž, ko postane odločilna zapisana ali predpisana „pravilna“ oblika, ki jo pevci hote ali nehote posnemajo, namesto da bi izročilo poustvarjali in s tem tudi spreminjali. Umiranje ljudske pesmi gre z roko v roki z naraščajočo civilizacijo in je torej v različnih deželah različno daleč. Tako Suppan. Ob tem za Slovenijo lahko rečemo, da Slovenija še ni prišla do skrajne, kritične točke, saj je pri nas na podeželju še zmeraj mogoče slišati spontano petje; še zmeraj se najdejo pevci, ki pojo iz veselja, zase, ne za nastop pred javnostjo.

Med prispevki v etnomuzikološkem delu je posebno zanimiv prvi, ki ga je poslala iz Izraela E. Gerson-Kiwi. Ko na primeru razvoja azijskih tonskih sistemov razlaga medsebojne vplive vzhoda in zahoda, opozarja, da je muzikologija doslej pozabljala na eno temeljnih zakonitosti glasbe, namreč, da je na začetku vselej živo muziciranje, ki se ravna po izročilu in ne ve za teoretična načela; le-ta najde šele raziskovalec s pomočjo analize zapsanega gradiva. Več prispevkov posega daleč v preteklost. Npr. B. Rajeczky primerja ljudsko petje z gregorijanskim koralom in ugotavlja, da so nekatere značilnosti koralnega petja znane tudi v ljudskem in torej ni treba iskati vzorcev zanje daleč na Vzhodu. W. Salmen obravnava t.i. „nove pesmi“ iz poznega srednjega veka, K. Gudewill nemške ljudske pesmi v večglasnih kompozicijah do srede 17. stol., J. Müller-Blattau nabožne pesmi do 16. stol. in J. Klima ljudsko pesem v tabulaturah za lutnjo. Teoretična vprašanja načenjata A. Elscheková, ki piše o sistematizaciji, klasifikaciji in katalogizaciji ljudskih melodij, in H. Braun, ki razpravlja o glasbenem variiranju. Pomemben je prispevek O. Elscheka o pričevalni vrednosti starejših zapisov ljudskih pesmi. Isti avtor piše tudi o uporabi elektroakustike v etnomuzikologiji, W. Graf pa razlaga „sonografske“ raziskave nekaterih nemških ljudskih melodij. W. Suppan je prispeval dopolnjen ponatis že l. 1968 objavljenega članka o razmerju med himnologijo in etnomuzikološkim gledanjem na ljudsko nabožno pesem. Končno je treba omeniti še razpravo W. Deutscha o avstrijskem jodlanju, F. Hoerburgerja o nasprotjih med vokalnim in instrumentalnim muziciranjem in razmišljanja H. Seglerja o mestu ljudske pesmi v glasbenem pouku.

Na koncu knjige so tri kazala, ki veljajo za oba dela priročnika: osebno, kazalo začetnih verzov in stvarno kazalo. Zadnji dve strani vsebujeta najnujnejše dodatke in popravke.

Zunaj nemških dežel bodo z 2. knj. priročnika verjetno najbolj zadovoljni etnomuzikologi, saj je glasbena podoba pesemskega izročila navezadnje vendarle obravnavana kot enakopravna sestavina ob besedilu, ne da bi bila zapostavljena ali preveč poudarjena. Zdi se, da hoče to povedati tudi oprema: na naslovni strani ovitka je slika pevca z lutnjo. V celoti je priročnik delo, ki bo raziskovalcem ljudske pesmi ne samo dobrodošel informator marveč tudi pobudnik, zato si samo želimo, da bi nekaj podobnega izšlo še pri kakšnem drugem narodu. Edino, kar bi si bralec morda še želel pri takem priročniku, je bibliografija k posameznim poglavjem stroke. Kajpak je sestavljanje takega seznama, ki more biti samo izvleček najpomembnejšega, kočljivo in garaško delo, zraven pa še nemara mnogih ne bi zadovoljilo.

DAS DEUTSCHE VOLKSLIEDARCHIV FREIBURG
i.BR. Redaktion u. Gestaltung Jürgen Dittmar, Freiburg
i.Br. 1977, 24 str., slike.

Osrednja nemška folkloristična ustanova že nekaj desetletij izdaja občasna poročila o svojem delovanju. Toda doslej smo bili vajeni, da so bile to bolj ali manj hladne, stvarne brošurice, zdaj pa smo dobili dokaz, da je mogoče o resnem delu poročati resno in prikupno.

Začne se s podatki o začetkih ustanove in seznamom strokovnjakov, ki so delovali nekoč v njej ali so zdaj njeni sodelavci. Zraven je slika poslopja, v katerem je Volksliedarchiv, in portret njegovega ustanovitelja J. Meierja. Poročilo o zbirkah dopolnjuje fotokopija Meierjevega poziva k zbiranju iz l. 1914 in enega starejših zapisov iz arhiva. Ker zbira Volksliedarchiv tudi najrazličnejša druga pričevanja o nemški ljudski pesmi v preteklosti in sedanosti, so na naslednjih straneh objavljeni faksimili pesemskega letaka iz 16. stol., rokopisne pesmarice iz 15. stol. in imenitne upodobitve sejmarskega pevca na trgu v Strassburgu (19. stol.). Kajpak so natanko navedeni podatki o množini tovrstnega gradiva, ki se je doslej nabralo v arhivu, pa opozorilo na tiskane zbirke v fondu strokove nemške knjižnice, ene najbogatejših, kar jih premorejo ustanove te stroke.

Za nepoučenega bralca so na naslednjih straneh s primeri ponazorili, kaj štejejo k pojmu ljudska pesem, namreč da upoštevajo vse, kar se ob raznih priložnostih poje, naj bo staro ali

novo, lepo ali „nespodobno“. Tako najdejo svoje mesto v arhivu bodisi stara častitljiva balada, plesna poskočnica ali pesem lajnarja iz 19. stol., bodisi protestna pesem zoper gradnjo atomskih central iz l. 1975!

Poročilo o katalogih — ki zanima zlasti tiste, ki so sami v podobnih ustanovah — je prav tako ponazorjeno z nekaj primeri kopij kartotečnih listkov. Ker je ena glavnih nalog ustanove znanstveno raziskovanje ljudskih pesmi in objavljane izsledkov, zremo na nekaj straneh o stikih s tujino, o akcijah, pri katerih sodeluje, o celotni izdaji nemških ljudskih pesmi, ki so jo začeli pripravljati že 1928. leta in doslej izdali 6 debelih zvezkov (140 baladnih tipov z obširnimi komentarjem o besedilu in melodiji), nato o letnem zborniku, ki prinaša razprave in krajše prispevke izpod peresa sodelavcev v Nemčiji in zunaj nje, o izdaji kočevskih ljudskih pesmi (pri kateri sodeluje v osebi podpisane tudi Glasbeno narodopisna sekcija ISN SAZU), o priručniku ljudske pesmi itd.

Končno zremo o dosedanji usmeritvi znanstvenega dela ustanove in o načrtih za naprej pa o praktičnem delu. Tu je omenjeno, recimo, sodelovanje z etnološko stolico freiburške univerze, z radio-televizijo, s šolami, z ansambli pevcev ali s posamezniki iz vrst strokovnjakov ali preprostih ljubiteljev.

Na bore 24 straneh je z malo besedami in veliko slikovnega gradiva predstavljena ta vsestransko dejavna ustanova tako nazorno, da imaš vtis, kot bi jo osebno obiskal. Resnično, koliko se dá narediti z malo denarja pa veliko domiselnosti in dobre volje! Ali ne bi kazalo posnemati ta zgled tudi pri nas?

Zmaga Kumer

ŠTUDENTSKA RUBRIKA

ETNOLOŠKA EKSURZIJA BEOGRADSKIH STUDENATA U LJUBLJANU (2.—4. novembra 1977.)

Odeljenje za etnologiju Filozofskog fakulteta u Beogradu organizovalo je i finansiralo ekskurziju sa šezdeset učesnika, studenata i nastavnika koji su, u okviru predmeta Etnologija sveta, posetili Univerzitet u Ljubljani i muzeje.

Obradovani saznanjem da će nam biti omogućeno da se upoznamo sa studentima ljubljanskog Univerziteta sa Odeljenja za etnologiju, sa kojima su naše starije kolege i ranije imale kontakte, sa njihovim radom i studijama, da vidimo vanevropsku zbirku u muzeju u Goričanima, a i stoga što volimo ekskurzije, krenuli smo na trodnevni put, u posetu Ljubljani. Naš boravak je bilo ispunjen posećivanjem izložbi, obilaženjem grada i prisustvovanjem predavanju prof. dr. Slavka Krmenšeka na Univerzitetu.

U okviru znamenitosti koje smo videli, posebno nam se svideo muzej u Goričanima. Tamo smo se upoznali sa predmetima materijalne kulture naroda Kine i Indonezije; a da upotpunimo sliku o kulturi tih nama dalekih i malo poznatih civilizacija, pomogla nam je svojim stručnim i korisnim obaveštenjima kustos muzeja, dr. Paula Štrukelj. Videli smo i projekcije filmova o Sumatri i Keniji, što je podstaklo želju da nam se, kao etnologima, jednog dana omogući da i sami budemo medju tim, za nas egzotičnim narodima. Svidela nam se i izložba „Titov rodni kraj“ koja nas je, s jedne strane bliže upoznala sa predmetima materijalne kulture Slovenije i Zagorja, a s druge sa savremenim načinom postavki muzejskih zbirki u Sloveniji o čemu su nas obavestili dr. Kuhar i dr. Baš.

Na Univerzitetu su nas srdačno primili dr. Slavko Kremenšek sa asistentima i studentima. Od velike koristi nam je bilo njegovo predavanje kroz koje je pokušao da nam prenese deo svog iskustva u radu na etnološkim problemima i da nam približi suštinu naše nauke čime nas je, obzirom da smo studenti prve i druge godine, posebno zainteresovao. Kroz diskusiju sa studentima i nastavnim osobljem, koja se potom razvila, bliže smo se upoznali sa životom i radom studenata. Naročito smo se interesovali za rad i afirmaciju studenata i same nauke, o mogućnostima zapošljavanja a mnogi od nas su poželeli da i mi sutra, na našim radnim mestima radimo isto tako uspešno kao i naše kolege u Ljubljani. Zavidljivi smo njihovim ozbiljnom prilazu poslu, ispitivanjem savremenih problema, načinom izrade seminarskih radova i odbrane, samostalnom pripremanju upitnika za terenska istraživanja kojima se u njihovim studijama pridaje velika važnost, kao i izradom diplomskih radova koji nisu samo zasnovani na literaturi i teorijskom radu, već i na konkretnoj praksi koja je svuda očigledna. Posebno nas je prijatno iznenadilo učestvovanje studenata u pripremanju Glasnika.

Otvorena i neposredna atmosfera koja se razvila tokom našeg boravka na fakultetu, nastavila se i za vreme izuzetno prijatne drugarske večeri koju su nam priredile naše kolege.

Otišli smo iz Ljubljane sa saznanjem da je ovo najlepši mogući način upoznavanja i zbližavanja kako sa našom naukom tako i sa ljudima koji se njome bave. Drugarstvo koje smo stvorili, zahvaljujući pre svega srdačnom gostoprimitstvu koje nam je ukazano, verujemo neće se samo na ovome završiti. Mi nismo rekli zbogom našim kolegama, već doviđenja, sa željom da ih vidimo kod nas u Beogradu. Naučne kontakte i saradnju, verujemo i dalje ćemo ostvarivati i to češće nego što je do sada bilo, jer je to od obostrane koristi. Pronašli smo mnogo zajedničkog, a pre svega nas vezuje ljubav za isti poziv koji će biti naša budućnost.

Zahvaljujemo se profesorima, asistentima i studentima Odeljenja za etnologiju sa ljubljanskog Univerziteta.

Grupa studenata prve i druge godine, sa Odeljenja za etnologiju beogradskog Univerziteta

vaše zanimanje in sodelovanje v času študija merilo za vašo kasnejšo poklicno uspešnost. Etnologija se uvršča med suficitarne študijske smeri, ker so ustanove in muzeji v Ljubljani polno zasedeni, možnosti zaposlitve so predvsem v ostalih slovenskih mestih. Zato bo na vašo odločitev za študij etnologije verjetno vplivala želja po spoznavanju celotnega slovenskega prostora. Pomembna je odprtost za vse novo, pripravljenost za delo in to je zahteva, ki se oblikuje že v času študija ob pisanju proseminarjev in seminarjev, diplomskih nalog, poročil o opravljenih vajah v muzejih ali na terenu.

Zato je pomembna vključitev v delo PZE, zanimanje za delo etnološkega društva in ustanov, ki se ukvarjajo z etnološkimi raziskovanji. Le tako boste postali dobri etnologi, ker diploma sama še zdaleč ni merilo vaših sposobnosti.

BRUCOVANJE ŽIRI 1977/78

Študentje PZE za etnologijo ob informativnem dnevju za novince, 10. 3. 1978 (Iz lista Informator, posebne izdaje Frifaka)

Program in pogoji za prehod iz letnika v letnik vam bodo morda dali vtis o lahkosti študija, vendar etnologija kot izredno obsežna veda o človeku, njegovem načinu življenja in njegovi kulturi nikakor ni lahka. Formalno sicer študija ni tako težko končati, toda vaše znanje, pridobljeno na fakulteti, je lahko le nekakšen uvod v stroko. Predavanj ni veliko, skript pa tudi ne. Zato je šele

LA PREMIÈRE REVUE
ETHNOGRAPHIQUE ET FOLKLORIQUE

Vsem, ki vas je omotila zavrtna bolezen »ethnologia« - Recept:

Znamenja ethnologie: Bled obraz, teman pogled, črn okvir pri očeh, hujšanje, zasliženje, bel jezik, pomanjkanje teka in prebavljivosti združeno z požrešnostjo, slabosti in omotici, posebno pri praznem želodcu, vzdignjenje kot enega klopčiča do vrata, nabiranje slin, zabuhlenje života, želodečna kisloba, goročica, večkratni riganje, kolika, sprehajalni vetrovi, shodljivi in skupolečni bol in bodenje v črevah, srčno bitje, nepravilnost krvnega toka, izrečno pri ženskih, večkratni naenkrat nastali glavobol, otožnost, življenja gnjus in poželjenje umreti. Nadalje se dobi:

Santal-glavice

ozdravi v teku 8 dneh tok v scalniku, belotok, kapavica, moško nemoč, semenotok, pri ženskih in moških brez brizganja in pretrganja dela. Ena skatulja stane 2 gld. 50 kr. Za zastarane bolečine stane 1 skatulja 4 gld. s poštino vred. Te Santal-glavice so za učinek nedosegljive. Vse to-le pravo se dobi pri

J. Schneider, lekarju

Resicza, glavne ulice št. 5, južno Ogrsko.

~ Milijon ljudi se je vže ozdravelo. ~

Program:

1. DUJ — DUJ
2. KOK PR KOK
3. OVNOVA ČAST
4. PRISELJ JE KURENT
5. OHCET V DOBREM POLJU
6. KRESNI VEČER NA NJIVI
7. BAL NA MASKARE
8. ŠTEHVANJE
9. POSLEDNJA ČERGA

POJASNILO LEKTORICE

Zaradi pripomb nekaterih bralcev o jezikovni neustreznosti srbohrvaških besedil, objavljenih v preteklih številkih Glasnika SED bodi povedano, da sem od začetka zadolžena le za lektoriranje prispevkov v slovenščini.

M. S.

izolirka

61001—LJUBLJANA

IZOLIRKA je eno največjih jugoslovanskih proizvajalcev materialov za hidro, termo in akustično izolacijo, antikorozijsko, elektroizolacije in materialov za asfaltiranje cest. S svojo široko paleto izolacijskih materialov na osnovi bitumena, styropora in mineralne volne zadovoljuje zahteve tržišča širom Jugoslavije, kakor tudi v inozemstvu.

Vsem individualnim graditeljem priporočamo obisk naše industrijske prodajalne v tovarni, kjer bodo dobili vsa tehnična navodila za uporabo naših izdelkov, predvsem za toplotno in hidro zaščito zgradb. V prodajalni vam bodo ponudili tudi cenene drugovrstne izdelke.

